

Fodor Áron

Pomorze i Solidarność w węgierskiej gazecie podziemnej „Beszélő” z lat 80. XX w.

B.G., 1982, *A Lenin Hajógyár utolsó órái*, „Beszélő”, t. II, 12/1982, s. 111–114.

Demszky G., 1981, *A Szolidaritás küldte, a Szeta fogadta őket: lengyel gyerekek a Balatonnál*, „Beszélő”, t. I, 10/1981, s. 57–59. <https://doi.org/10.3928/00904481-19811001-10>

Drawicz A., 1981, *W rok po sierpniu – Co dalej?*, „Robotnik”, 8/1981, s. 1–2.

Fodor A., 2021, *Stan wojenny, stan wyjątkowy czy stan nadzwyczajny? Błąd tłumaczeniowy, ekwiwalent kulturowo-prawny czy eufemizm polityczny?*, [w:] *Kaszuby – Pomorze na tle Słowiańszczyzny. Historia, kultura, język*, red. A. Lubocki, Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej, Instytut Kaszubski, Wejherowo-Gdańsk.

Fodor Á., *Metody i środki językowe perswazji politycznej: wizerunek polskich wydarzeń początku lat osiemdziesiątych XX wieku na łamach prasy węgierskiej*. Rozprawa doktorska. Data i miejsce obrony: 22 maja 2025 r., godz. 12, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie. Dalsze szczegóły dostępne są na następującej stronie internetowej: https://rozprawy-doktorskie.bip.uj.edu.pl/jezykoznavstwo/journal_content/56_INSTANCE_bIZhFnAxxnrzz/143381600/158391229

Haraszi M., Kis J., Kőszeg F., Nagy B., Petri G., red., 1982, „Beszélő”, t. II, 1/1982, s. 1.

Haraszi M., Kis J., Kőszeg F., Nagy B., Petri G., red., 1981a. *A Titanic fedélzetén?*, „Beszélő”, t. II, 1/1982, s. 4–14.

Kamiński Ł., 2016–2017, *Przed i po 13 grudnia. Państwa bloku wschodniego wobec kryzysu w PRL 1980–1982*, t. I–II, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa.

Kopyś T., 2015, *Historia Węgier 1526–1989*, Instytut Multimedialny, Kraków.

Kopyś T., 2020, *Polityka zagraniczna Węgier 1945–2015*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.

Łukasiewicz S., Jaczyńska A., Pleskot P., red., 2017, *Wasza solidarność – nasza wolność: reakcje emigracji polskiej i świata na wprowadzenie stanu wojennego 13 grudnia 1981 (grudzień 1981 – styczeń 1982)*, wybór, redakcja i opracowanie Sławomir Łukasiewicz, Agnieszka Jaczyńska, Patryk Pleskot, Instytut Pamięci Narodowej. Oddział w Lublinie, Europejskie Centrum Solidarności, Lublin–Gdańsk.

Mitovits M., 2014, *Lengyel–magyar „két jó barát”. A magyar–lengyel kapcsolatok dokumentumai, 1957–1987*, Napvilág Kiadó, Budapest.

Mitrovits M. 2010, *A remény hónapjai... A lengyel Szolidaritás és a szovjet politika (1980–1981)*, Napvilág Kiadó, Budapest.

Polak, 1981, *węgier, Polak węgier dwa bratanki... Adalékok a lengyel–magyar kapcsolatok legújabbkori történetéhez*, „Beszélő”, t. I, 10/1981, s. 116.

Várkonyi P., red., 1981, *Harcban a felelőtlen uszítók, a spekulánsok ellen*, „Népszabadság”, 23 grudnia 1981 r. 12/1981, s. 2.

Hinc Michał

Sołtysi i podsołtysi Gminy Strzepcz w latach 1945–1950. Próba portretu zbiorowego

Berendt G., *W Polsce Ludowej*, [w:] *Dzieje gminy Wejherowo*, red. B. Breza, Imagine Design, Wejherowo 2013.

Bębnik G., *Spółeczeństwo między życiem codziennym, ruchem oporu a kolaboracją*, [w:] *Pomorze pod okupacją niemiecką. Jesień 1939*, red. P. Madajczyk, Instytut Pileckiego, Warszawa 2021.

Borzyszkowski J., *Historia Kaszubów w dziejach Pomorza. Tom III. W Królestwie Pruskim i Cesarstwie Niemieckim (1815–1920). Część 2. W Cesarstwie Niemieckim – oraz za Wielką Wodą na emigracji (1871–1920)*, Instytut Kaszubski, Gdańsk 2019.

Breza B., *W dniach wojny 1939 roku i okupacji niemieckiej*, [w:] *Dzieje gminy Wejherowo*, red. B. Breza, Wejherowo 2013.

Burzyńska-Wentland L., *Strajki szkolne na terenie dzisiejszej gminy Linia w powiecie wejherowskim w latach 1906–1907*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Słupsk 2017.

Burzyńska-Wentland L., *Strajki szkolne w obronie języka polskiego na Kaszubach w l. 1906–1907 ze szczególnym uwzględnieniem powiatu wejherowskiego i kartuskiego*, Warszawa 2019.

Bykowska S., *Między migracją a integracją. Społeczeństwo Gdańska w latach 1945–1960*, IH PAN, Warszawa 2024.

Chałasiński J., *Młode pokolenie chłopów. Procesy i zagadnienia kształtowania się warstwy chłopskiej w Polsce*, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Warszawa 1984.

Hebda J., *Z sołtysem i wójtem przez wieki. Opowieść o dziejach urzędu sołtysa i wójta w Polsce*, Toruń–Warszawa 2016.

Hinc M., „*Ludzie tu kołchozy zakładają*”. Strach przed kolektywizacją w powiecie morskim, [w:] *Kaszuby – Pomorze na tle Słowiańszczyzny. Historia, kultura, język*, red. A. Lubocki, Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej, Instytut Kaszubski, Wejherowo–Gdańsk 2021.

Hinc M., *Próba komunistycznej rewolucji rolnej w powiecie wejherowskim i puckim w latach 1945–1956*, Gdańsk–Wejherowo 2022.

Hinc M., *Przemiany narodowościowe i etniczne na wsi kaszubskiej tuż po zakończeniu II wojny światowej (przykład powiatu morskiego)*, [w:] *Miasto i wieś na przestrzeni dziejów. Kultura, społeczeństwo, gospodarka*, red. J. Możejko, A. Lubocki, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2022.

Hoyer K., *Krew i żelazo. Powstanie i upadek Cesarstwa Niemieckiego 1871–1918*, Bellona, Warszawa 2022.

Jarosz D., *Polityka władz komunistycznych w Polsce w latach 1948–1956 a chłopi*, Warszawa 1998.

Jastrzębski W., *Przymus germanizacyjny w Okręgu Rzeszy Gdańsk–Prusy Zachodnie w latach 1939–1945*, [w:] *Przymus germanizacyjny na ziemiach polskich wcielonych do Rzeszy Niemieckiej w latach 1939–1945*, red. W. Jastrzębski, Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Bydgoszczy, Bydgoszcz 1993.

Jastrzębski W., Sziling J., *Okupacja hitlerowska na Pomorzu Gdańskim w latach 1939–1945*, Wydawnictwo Morkie, Gdańsk 1979.

Jażdżewski B., *Wspomnienia kaszubskiego gbura*, Cz. 1, 1921–1943, Gdańsk 1992; Cz. 2: *Mój udział w drugiej wojnie światowej*, Gdańsk–Wejherowo 2002; Cz. 3: *Okres powojenny*, Instytut Kaszubski, Gdańsk 1999.

Kaczmarek R., *Organizacja Todt w Rzeszy Niemieckiej i na Śląsku w latach 1933–1945*, „Szkice Archiwalno-Historyczne”, nr 5, 2009.

Koczyk M., *Aspiracje i perspektywy życiowe młodzieży kaszubskiej w okresie międzywojennym*, [w:] *Rodzina pomorska*, red. J. Borzyszkowski, Nadbałtyckie Centrum Kultury, Instytut Kaszubski, Gdańsk 1999.

Leder A., *Prześlona rewolucja. Ćwiczenie z logiki historycznej*, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa 2014.

Łajming A., *Dzieciństwo*, Wydawnictwo Morskie, Gdańsk 1978.

Orski M., *Niewolnicza praca więźniów obozu koncentracyjnego Stutthof w latach 1939–1945*, Wydawnictwo Gdańskie, Gdańsk 1999.

Perszon J., *Zmierz kultury i religijności ludowej na przykładzie wybranych elementów kaszubskiej obrzędowości agrarnej*, „Acta Cassubiana”, t. 2, 2000.

„Rewolucja społeczna” czy „dzika przebudowa”. Społeczne skutki przekształceń własnościowych w Polsce (1944–1956), red. T. Osiński, IPB, Lublin 2016.

Semków P., *Gdynia w pierwszych miesiącach niemieckiej okupacji 1939–1940*, [w:] *Pomorze pod okupacją niemiecką. Jesień 1939*, red. P. Madajczyk, Instytut Pileckiego, Warszawa 2021.

Sławoj Z., *Korpus Ochrony Pogranicza w służbie Polsce*, „Niepodległość i Pamięć”, nr 14, 1999.

Synak B., *Drogi życiowe młodzieży chłopskiej w okresie międzywojennym i w Polsce Ludowej w świetle pamiątek*, „Zeszyty Naukowe Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Gdańskiego. Filozofia i socjologia”, t. 1, Gdańsk 1974.

Tomkiel A., *Szkolnictwo podstawowe w województwie gdańskim w latach 1945–1975*, Gdańsk 2013. (praca doktorska dostępna w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Gdańskiego).

Torlińska D., *Pomorskie korzenie rodu Torlińskich*, [w:] *Rodzina pomorska*, red. J. Borzyszkowski, Nadbałtyckie Centrum Kultury i Instytut Kaszubski, Gdańsk 1999.

Żerko J., *Tendencje unifikacyjne w szkolnictwie na potrzeby kształcenia regionalnego w województwie pomorskim w okresie międzywojennym*, [w:] *Dziecko w zbiorowościach regionalnych na przykładzie Kaszub*, red. H. Galus, K. Kossak-Główniczewski, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Gdańskiego. Pedagogika, historia wychowania” z. 20, Gdańsk 1992.

Hinc Michał

Sprawozdania sytuacyjne Starostwa Morskiego z kwietnia i maja 1945 r.

Baziur G., *Armia Czerwona na Pomorzu Gdańskim 1945–1947*, IPN KŚZPNP, Warszawa 2003.

Czerwiński D., *Wojska sowieckie w powiecie gdańskim w latach 1945–1947*, [w:] *Armia Czerwona/Radziecka w Polsce w latach 1944–1993*, red. K. Filip, M. Golon, IPN, Borne-Sulinowo-Bydgoszcz, Gdańsk 2014.

Gałka-Olejko O., *Armia Czerwona w Gdańsku w 1945 roku*, [w:] *Pod czerwoną gwiazdą. Aspekty sowieckiej obecności w Europie Środkowo-Wschodniej w 1945*, red. S. Rosenbaum, D. Węgrzyn, IPN, Katowice–Warszawa 2017.

Golon M., *Polityka radzieckich władz wojskowych i policyjnych na Pomorzu Nadwiślańskim w latach 1945–1947*, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń 2001.

Milczewski Z., *Wejherowo i powiat morski wrzesień 1939 – maj 1945 /kronika/*, Rumia 1996.

Sudziński R., *Przemiany terytorialno-administracyjne na obszarze województwa pomorskiego (bydgoskiego) w latach 1920–1975 i rola Bydgoszczy jako ośrodka administracyjnego Polski Północnej*, [w:] *Bydgoszcz jako ośrodek administracyjny na przestrzeni wieków*, red. Z. Biegański, W. Jastrzębski, Wydawnictwo Uczelniane WSP, Bydgoszcz 1998.

Lubocki Adam

Pojęcia Kaszuby, Pomorze i Prusy w relacji węgierskiego podróżnika Mártona Csombora

Csorb T., *Márton Szepesi Csombor i jego „Europica Varietas”*, „Notatki Płockie”, nr 13–14, 1959.

Czacharowski A., *Toruń średniowieczny (do roku 1454)*, [w:] *Toruń dawny i dzisiejszy. Zarys dziejów*, red. M. Biskup, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa–Poznań–Toruń 1983.

Długokęcki W., *Prusy w starożytności i we wczesnym średniowieczu*, [w:] *Państwo Zakonu Krzyżackiego w Prusach. Władza i społeczeństwo*, red. M. Biskup, R. Czaja, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.

Gierszewski S., *Elbląg. Przeszłość i teraźniejszość*, Wydawnictwo Morskie, Gdańsk 1970.

Górniewicz H., *Toponimia powiatu starogardzkiego*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk–Łódź 1985.

Honterus-émlékkönyv. Emlékezés és kiállítás Johannes Honterus halálának 450. Évfordulója alkalából az Országos Széchényi Könyvtárban, 1999, Országos Széchényi Könyvtár, Osiris Könyvkiadó, Budapest 2001.

Kal E., *Lębork*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław–Warszawa–Kraków 1993.

Kostuś W., *Władztwo Polski nad Lęborkiem i Bytowem. Studium historyczno prawne*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1954.

Labuda G., *Kaszubi i ich dzieje*, Oficyna Czac, Gdańsk 1996.

Lubocki A., *Gdańsk oczami Mártona Csombora*, „Pomerania”, 2/2021.

Lubocki A., *Márton Csombor i jego podróż po Polsce i Pomorzu Gdańskim*, „Pomerania”, 2/2021.

Małek J., *Dwie części Prus. Studia z dziejów Prus Książęcych i Prus Królewskich w XVI i XVII wieku*, Wydawnictwo Pojezierze, Olsztyn 1987.

Mierzwa E., [rec.] *Martona Csombora podróż po Polsce*, tłum. J. Ślaski, Warszawa 1961, „Rocznik Lubelski”, t. 9, 1966.

Mularczyk J., *Nauczyciela węgierskiego podróż po Polsce*, „Śląsk”, R. 8, 2002, nr 10.

Nussbächer G., *Johannes Honterus. Sein Leben und Werk im Bild*, Kriterion–Verlag, Bucharest 1974.

Odyniec W., *Dzieje Prus Królewskich (1454–1772). Zarys monograficzny*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1972.

Szalai A., *Polonica Varietas. Śladami Mártona Szepi Csombora po 400 latach. Szepi Csombor Márton nyomában 400 év múl*, przeł. T. Worowska, Czytelnik, Budapest 2016.

Szultka Z., *Lębork w czasach nowożytnych*, [w:] *Dzieje Lęborka*, red. J. Borzyszkowski, Instytut Kaszubski, Miejska Biblioteka Publiczna w Lęborku, Lębork–Gdańsk 2009.

Śliwiński B., *Pomorze Wschodnie w okresie rządów księcia polskiego Władysława Łokietka w latach 1306–1309*, Muzeum Archeologiczne, Gdańsk 2003.

Wachowiak B., *Władztwo Polski i książąt Pomorza Zachodniego (1454–1637)*, [w:] *Dzieje Ziemi Bytowskiej*, red. S. Gierszewski, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 1972.

Wolf T., *Johannes Honterus der Apostel Ungarns*, Kommissions Verlag von H. Zeidner, Kronstadt 1894.

Patok Krzysztof

Inspektor policji bezpieczeństwa i służby bezpieczeństwa SS – Hellmut Willich (1895–1968). Szkic biograficzny

Balcerzak J., *Rola obozów Centrali Przesiedleńczej w Gdańsku w procesie wysiedlania ludności polskiej pomorza Gdańskiego 1940–1941*, [w:] *Obozy hitlerowskie na Pomorzu Zachodnim i Gdańskim w latach drugiej wojny światowej. Materiały z konferencji naukowej pod redakcją Ludwika Janiszewskiego*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 1989.

Bieszk B., Rohde Z., *Obóz Potulice w dokumentach i w pamięci mieszkańców Gminy Szemud (w 50 rocznicę wyzwolenia obozu)*, Urząd Gminy Szemud, Szemud 1995.

Bolduan T., *Nowy bedeker kaszubski*, Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie, Gdańsk 1997.

Buchheim H., *Die SS – das Herrschaftsinstrument, Befehl und Gehorsam*, s. 49–59, [w:] Broszat M., Buchheim H., Jacobsen H.-A., Krausnick H., *Anatomie des Staates*, Gutachten des Instituts für Zeitgeschichte, München 6. Auflage Oktober 1994.

Garz D., *Von den Nazis vertrieben Autobiographische Zeugnisse von Emigrantinnen und Emigranten. Das wissenschaftliche Preisausschreiben der Harvard Universität aus dem Jahr 1939*, Verlag Barbara Budrich, Leverkusen-Opladen 2021. <https://doi.org/10.2307/j.ctv1zqdvjm>

Geyken F., *Zum Wohle Aller. Geschichte der Georg-August-Universität Göttingen von ihrer Gründung 1737 bis 2019*, Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen 2019.

Grill, J.P.H., *Richard Hildebrandt – „Rassenplaner“ der SS*, [w:] Smelser R., Syring E., *Die SS: Elite unter dem Totenkopf. 30 Lebensläufe*, Schöningh, Paderborn u.a. 2000.

Hüne A., *356. *Friedrich Christoph Willich*, [w:] *Neuer Nekrolog der Deutschen. Zweiter Theil*, Voigt, Ilmenau 1829.

Höhne H., *Der Orden unter dem Totenkopf. Die Geschichte der SS*, Bertelsmann, Gütersloh 1992.

Jastrzębski W., *Potulice, hitlerowski obóz przesiedleńczy i pracy 1941-1945*, Wydawnictwo Pomorskie, Bydgoszcz 1967.

Karnowski J., *Historia Czerska i Ekonomii Czerskiej*, „Zabory. Czasopismo Regionalne Ziemi Zaborskiej”, IV. kwartał 1938, nr 4.

Karnowski J., *Będźmierowice*, „Zabory. Czasopismo Regionalne Ziemi Zaborskiej”, styczeń 1936, nr 1.

Klee E., *Das Personenlexikon zum Dritten Reich. Wer war was vor und nach 1945*, Fischer Taschenbuch Verlag, Frankfurt am Main 2016.

Krause D., *Commerzbank 1870–2010. Eine Zeitreise*, Publikationen der Eugen-Gutmann-Gesellschaft (Band 5), Thelem Universitätsverlag, Dresden 2010.

Köhler I., *Die "Arisierung" der Privatbanken im Dritten Reich. Verdrängung, Ausschaltung und die Frage der Wiedergutmachung*, C.H. Beck, München 2005. <https://doi.org/10.1515/9783110475609-006>

Męclewski A., *Neugarten 27. Z dziejów gdańskiego gestapo*, Książka i Wiedza, Warszawa 1974.

Podgóreczny M., *Gauleiter i oskarżony*, Wydawnictwo Pomorskie, Gdańsk 1977.

Polsko-kaszubski słownik nazw miejscowych, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2017.

Richter W., *Die 300-jährige Geschichte des Pädagogiums und Waisenhauses Züllichau. Heimatbrief des Heimatkreises Züllichau-Schwiebus*, Heimatkreis Züllichau-Schwiebus, Berlin 2018.

Roll G., *Ubi Sunt? Verzeichnis aller Zöglinge und Schüler, die von 1763–1768 und von 1782 – April 1911 das Königliche Pädagogium und Waisenhaus bei Züllichau besucht haben*, Druck von E. H. Meyer, Lissa 1911.

Scheibert J., *Kadettenkorps*, [w:] *Illustriertes Deutsches Militär-Lexikon*, Lipsius & Tischer, Berlin 1897.

Schenk D., *Albert Forster: gdański namiestnik Hitlera. Zbrodnie hitlerowskie w Gdańsku i Prusach Zachodnich*, przeł. W. Tycner, J. Tycner, Marpress, Gdańsk 2002.

Schenk D., *Danzig 1930–1945. Das Ende einer freien Stadt*, Christoph Links Verlag, Berlin 2013.

Schenk D., *Der Lemberger Professorenmord und der Holocaust in Ostgalizien*, Dietz Verlag, Bonn 2007.

Schenk D., *Die Post von Danzig. Geschichte eines deutschen Justizmords*, Rowohlt, Hamburg 1995.

Schenk D., *Gdańsk 1930–1945. Koniec pewnego Wolnego Miasta*, przeł. Wawrzyniec Sawicki, Marpress, Gdańsk 2014.

Schenk D., *Hans Frank. Hitlers Kronjurist und Generalgouverneur*, Fischer Taschenbuch Verlag, Frankfurt am Main 2006.

Schenk D., *Hans Frank: biografia generalnego gubernatora*, przeł. K. Jachimczak, Znak, Kraków 2009.

Schenk D., *Hitlers Mann in Danzig: Albert Forster und die NS-Verbrechen in Danzig-Westpreußen*, Dietz Verlag, Bonn 2000.

Schenk D., *Jak pogoniłam Hitlera: Gdańszczanka-Polka w ruchu oporu*, przeł. H. Kleinzeller, Marpress, Gdańsk 2006.

Schenk D., *Krakauer Burg. Die Machtzentrale des Generalgouverneurs Hans Frank 1939–1945*, Christoph Links Verlag, Berlin 2010.

Schenk D., *Krakauer Burg. Wawel jako ośrodek władzy generalnego gubernatora Hansa Franka w latach 1939–1945*, przeł. P. Zarychta, Znak, Kraków 2013.

Schenk D., *Noc morderców. Kaźń polskich profesorów we Lwowie i holokaust w Galicji Wschodniej*, przeł. P. Zarychta, Znak, Kraków 2011.

Schenk D., *Poczta Polska w Gdańsku: dzieje pewnego niemieckiego zabójstwa sądowego*, Marpress, Gdańsk 1999.

Schenk D., *Wie ich Hitler Beine machte. Eine Danziger Polin im Widerstand*, Deutscher Taschenbuch Verlag, München 2003.

Schmidt-Stolp F., *Aus der Geschichte der Stolper Apotheken*, [w:] *Deutsche Apotheker-Zeitung / Süddeutsche Apotheke Zeitung*, 95. Jahrgang, Nr. 51, 1955.

Schulz A., Zinke D., *Hellmut Otto Albrecht Willich*, [w:] *Die Generale der Waffen-SS und der Polizei 1933–1945.*, Band 6: U–Z (Ullmann–Zottmann). *Die militärischen Werdegänge der Generale, sowie der Ärzte, Veterinäre, Intendanten, Richter und Ministerialbeamten im Generalsrang*, Biblio Verlag, Bissendorf 2012.

Schulz A., Wegmann G., *Ernst Paul Heinrich Damzog*, [w:] *Die Generale der Waffen-SS und der Polizei. Band 1: A–Gu (Abraham – Gutenberg)*, *Die militärischen Werdegänge der Generale, sowie der Ärzte, Veterinäre, Intendanten, Richter und Ministerialbeamten im Generalsrang*, Biblio Verlag, Bissendorf 2003.

Schulz A., Wegmann G., Zinke D., *Friedrich Fritz Katzmann*, [w:] *Die Generale der Waffen-SS und der Polizei 1933–1945. Band 2: H–Ku (Hachtel–Kutschera). Die militärischen Werdegänge der Generale, sowie der Ärzte, Veterinäre, Intendanten, Richter und Ministerialbeamten im Generalsrang*, Bissendorf 2005.

Schulz A., Wegmann G., Zinke D., *Reinhard Tristan Eugen Heydrich*, [w:] *Die Generale der Waffen-SS und der Polizei 1933–1945. Band 2: H–Ku (Hachtel–Kutschera). Die militärischen Werdegänge der Generale, sowie der Ärzte, Veterinäre, Intendanten, Richter und Ministerialbeamten im Generalsrang*, Bissendorf 2005.

Schulz A., Wegmann G., Zinke D., *Richard Hermann Hildebrandt*, [w:] *Die Generale der Waffen-SS und der Polizei 1933–1945. Band 2: H–Ku (Hachtel–Kutschera). Die militärischen Werdegänge der Generale, sowie der Ärzte, Veterinäre, Intendanten, Richter und Ministerialbeamten im Generalsrang*, Bissendorf 2005.

Tixier T., *SS Brig FHR Hellmut Otto Albrecht Willich*, [w:] *Allgemeine-SS, Polizei et Waffen-SS Officiers, sous-officiers et Soldats: Biographies*, Vol. 2, Éditions Heimdal, Paryż 2016.

Wildt M., *Generation des Unbedingten. Das Führungskorps des Reichssicherheitshauptamtes*, Hamburger Edition, Hamburg 2002.

Wilhelm F., *Die Polizei im NS-Staat. Die Geschichte ihrer Organisation im Überblick*, 2. Aufl, Ferdinand Schöningh, Paderborn 1999.

Zgólkowa H., *Praktyczny słownik współczesnej polszczyzny. Tom 1 a – amyloza*, Wydawnictwo Kurpisz, Poznań 1994.

Siekierska Anna

Źródła do badań zaangażowania nauczycieli trójmiejskich szkół w działalność opozycyjną w latach 80. XX w.

Bochwic T., *Narodziny i działalność Solidarności Oświaty i Wychowania 1980–1989*, Tysol, Warszawa 2000.

Hlebowicz J., *Niepokorni z „Topolówki”. Działalność niezależna uczniów III Liceum Ogólnokształcącego im. Bohaterów Westerplatte w Gdańsku w latach 1970–1989*, Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Gdańsk 2013.

Książek W., Górski A.S., *Niepokorni nauczyciele. 40 lat oświatowej „Solidarności” Ziemi Puckiej*, Region Gdański NSZZ „Solidarność”, Gdańsk 2020.

Opozycja antykomunistyczna w Gdańsku (1976–1980). O pomorskim modelu obrony czynnej, red. L. Mażewski, W. Turek, Instytut Konserwatywny im. E. Burke’a, Gdańsk 1995.

Rozproszone archiwa NSZZ „Solidarność”. Materiały z konferencji. Gdańsk, 21 listopada 2013 r., red. M. Kruk, Ł. Grochowski, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa–Gdańsk 2019.

Schabieński J., Sychowicz K., *Marzenia o orle w koronie. Nauczyciele i młodzież Polski północno-wschodniej wobec władzy w latach 1980–1986*, Polskie Towarzystwo Historyczne. Oddział w Białymstoku, Białystok 2004.

Wąsowicz J., *Niezależny Ruch młodzieżowy w Gdańsku w latach 1981–1989*, Europejskie Centrum Solidarności, Gdańsk 2012.

Zaangażowanie? Opór? Gra? Szkic do portretu nauczyciela w latach PRL-u, red. R. Grzybowski, t. IV, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2013.

Szuba Mateusz

Weryfikacja z punktu widzenia historii koncepcji o serbskim pochodzeniu nazwy wsi Sarbsk i jeziora Sarbsko

Belchnerowska A., *Toponimia byłych powiatów kołobrzeskiego i koszalińskiego*, „Pomorskie monografie toponomastyczne”, nr 13, 1995.

Biskup M., *Osady na prawie polskim na Pomorzu Gdańskim w pierwszej połowie XV w.*, „Prace geograficzne PAN”, 1956, nr 5.

Bruski K., *Lębork w czasach średniowiecza*, [w:] *Dzieje Lęborka*, red. J. Borzyszkowski, Miejska Biblioteka Publiczna, Instytut Kaszubski, Lębork–Gdańsk 2009.

Bruski K., *Lokalne elity rycerstwa na Pomorzu Gdańskim w okresie panowania zakonu krzyżackiego. Studium prozopograficzne*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2002.

Chłudziński A., *Nazwy miejscowe powiatu kołobrzeskiego*, Wydawnictwo Jasne, Pruszcz Gdański 2009.

Cramer R., *Geschichte der Lande Lauenburg und Bütow*, Bd. 1, Königsberg 1858.

Długokęcki W., *Kolonizacja ziemi chełmińskiej, Prus i Pomorza Gdańskiego do 1410 r.*, [w:] *Państwo zakonu krzyżackiego w Prusach. Władza i społeczeństwo*, red. M. Biskup, R. Czaja, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.

Dzięcielski M., *Rozwój sieci parafialnej w ziemi lęborskiej od XII w. do połowy XX wieku*, „Biuletyn Lęborskiego Bractwa Historycznego i Muzeum w Lęborku”, 2000, nr 15.

Fokt K., *Serbowie w najdawniejszym podziale Słowiańszczyzny*, „Slavia Antiqua”, t. 44, 2003.

Fokt K., *Śladami etnicznej stratygrafii, czyli u źródeł zachodniej połowy Słowiańszczyzny*, [w:] *Wędrówka i etnogeneza w starożytności i średniowieczu*, red. M. Salamon, J. Strzelczyk, Towarzystwo Wydawnicze Historia Iagellonica, Kraków 2000.

Frącek Z., *Dzieje parafii w Sarbsku*, „Biuletyn Lęborskiego Bractwa Historycznego i Muzeum w Lęborku”, 1998, nr 6.

Gerlach [A.], *Die slavischen Orts- und Flurnamen des Kreises Lauenburg i. Pom. Mit einem Versuch ihrer Deutung und Wertung*, „Baltische Studien”, Neue Folge, Bd. 20, 1917.

Grzegorz M., *Pomorze Gdańskie pod rządami zakonu krzyżackiego w latach 1308–1466*, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2007.

Grzegorz M., *Słownik historyczno-geograficzny wójtostwa lęborskiego komturstwa gdańskiego w średniowieczu*, Bydgoszcz 2013.

„Informator Archeologiczny”, 1972.

„Informator Archeologiczny”, 1975.

„Informator Archeologiczny”, 1976.

„Informator Archeologiczny”, 1980.

„Informator Archeologiczny”, 1981.

Janczyński M., *Grody Wysoczyzny Żarnowieckiej na tle przeobrażeń historycznych Pomorza Gdańskiego*, [w:] *Ze studiów nad wczesnośredniowiecznym Pomorzem*, red. W. Świątosławski, Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź 2012.

Jajdzewski K., *Z problematyki początków Słowiańszczyzny i Polski*, Część 1, „Acta Archeologica

Lodziensia”, nr 16, Łódź 1968.

Kallay B. v., *Geschichte der Serben*, Bd. I, Budapest–Wien–Leipzig 1878.

Kielczewska-Zalewska M., *O powstaniu i przeobrażaniu kształtów wsi Pomorza Gdańskiego*, Prace Geograficzne PAN, 1956, nr 5.

Kondracki J., *Geografia regionalna Polski*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002.

Kowalczyk E., Rec. Jerzy Jankowski, *Polskie terytoria plemienne w świetle toponimów obronnych...*, „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”, R. 37, 1989, nr 3–4.

Krapiec M., Ossowski W., *Badania dendrochronologiczne niektórych zabytków szutnictwa średniowiecznego z Pomorza Wschodniego*, w: *XIII Sesja Pomoroznawcza*, vol. 2, red. H. Paner, M. Fudziński, Muzeum Archeologiczne, Gdańsk 2003.

Krek G., *Einleitung in die slavische Literaturgeschichte*, 2. Aufl., Graz 1887.

Kujawska A., *Salino – wczesnośredniowieczne grodzisko w świetle wstępnych badań archeologicznych*, „Gdańskie Studia Archeologiczne”, 2013, nr 3.

Kujot S., *Kto założył parafie w dzisiejszej diecezji chełmińskiej?*, (cz. 1/2), „Roczniki Towarzystwa Naukowego w Toruniu”, R. 9, 1903.

Kustra M., *Rozplanowanie i zasięg średniowiecznych Pobiedzisk*, „Studia Lednickie”, XI, 2012.

Kutrzeba S., *Historia ustroju Polski w zarysie*, t. 1: *Korona*, Księgarnia Polska Bernarda Połonieckiego: Gebethner i Wolff, Lwów 1920.

Labuda G., *Pierwsze państwo słowiańskie. Państwo Samona*, Księgarnia Akademicka, Poznań 1949.

Labuda G., *Serbia Biała*, w: *Słownik Starożytności Słowiańskich*, t. V, red. G. Labuda, Z. Stieber, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk 1975.

Lachowicz F., Olczak J., Siuchniński K., *Osadnictwo wczesnośredniowieczne na Pobrzeżu i Pojezierzu Wschodniopomorskim. Wybrane obszary próbne, katalog*, UAM, Poznań 1977.

Lewicki T., *Litzike Konstantyna Porfirogenety i Biali Serbowie w północnej Polsce*, „Roczniki Historyczne”, R. XXII, 1955–1956.

Łęga W., *Spółeczeństwo i państwo gdańsko-pomorskie w XII i XIII wieku*, Instytut Zachodni, Poznań 1956.

Łosiński W., *Osadnictwo plemienne Pomorza (VI–X wiek)*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1982.

Łowmiański H., *Początki Polski*, t. II, Warszawa 1963.

Łowmiański H., *Początki Polski*, t. VI, cz. 1, Warszawa 1985.

Łowmiański H., *Wielkopolska w okresie wielkiej wędrówki Słowian (V–VI w. n. e.)*, [w:] *Dzieje Wielkopolski*, t. I, red. J. Topolski, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 1969.

Machajewski H., *Dorzecze Łeby u schyłku starożytności (III/I w. p.n.e.– V/VI w. n.e.)*, „Biuletyn Lęborskiego Bractwa Historycznego i Muzeum w Lęborku”, nr 21, 2003, nr 23.

Michalczyk-Haxha M., *Toponimia byłego powiatu lęborskiego*, Gdańsk 1981, maszynopis pracy doktorskiej, Biblioteka Główna UG, sygn. III 32545/PD.

Mielcarz J., *Pod panowaniem krzyżackim*, [w:] *Dzieje Lęborka*, red. J. Lindmajer, T. Machurya, Poznań 1982.

Modrzewska H., *Osadnictwo jenieckie we wcześniejszym średniowieczu polskim*, „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”, R. 17, 1969, nr 3.

Modrzewska H., *Osadnictwo obcoetniczne i innoplemienne w Polsce wcześniejszego średniowiecza*, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 1984.

Nalepa J., *Słowiańszczyzna północno-zachodnia. Podstawy jedności i jej rozpad*, Poznań 1968.

Olczak J., *Formy osadnictwa na Pojezierzu Zachodniopomorskim we wczesnym średniowieczu (na*

podstawie źródeł archeologicznych, UMK, Poznań 1991.

Ostasz A., *Nowe badania na grodziskach wczesnośredniowiecznych ziemi gdańskiej*, [w:] *Pomorze we wczesnym średniowieczu w świetle źródeł archeologicznych. Historia, stan aktualny i potrzeby badań*, red. H. Paner, M. Fudziński, W. Świętosławski, Muzeum Archeologiczne, Gdańsk 2014.

Piskorski J.M., *Pomorze plemienne. Historia – archeologia – językoznawstwo*, PTPN, Muzeum Narodowe, Poznań–Szczecin 2002.

Podlawska D., *Nazwy miejscowe z terenu XVI-wiecznego województwa poznańskiego*, cz. 2, Słupsk 1990.

Podwińska Z., *Zmiany form osadnictwa wiejskiego na ziemiach polskich we wcześniejszym średniowieczu. Żreb, wieś, opole*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich – Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk, Wrocław 1971.

Powierski J., *Uwagi o wynikach badań nad dziejami Pomorza gdańskiego w średniowieczu, ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięć ostatniego ćwierćwiecza i potrzeb badawczych. Część I*, „Rocznik Gdański”, t. 50, 1990, z. 1.

Przewoźna K., *Struktura i rozwój zasiedlenia południowo-wschodniej strefy nadbałtyckiej u schyłku starożytności*, Warszawa–Poznań 1974.

Rački F., *Slovenski svet. Historičko-statističko-etnografske razprave*, I, *Sloveni u obće*, Zagreb 1870.

Rymut K., *Toponomastyka w służbie badań historyczno-osadniczych (na marginesie III t. Początków Polski)*, „Onomastica”, r. 15, 1970, z. 1–2.

Schultz F., *Geschichte des Kreises Lauenburg in Pommern*, Lauenburg in Pommern 1912.

Siestrzeńcewicz-Bohusz S., *Précis des recherches historiques sur l'origine des Esclavons ou Slaves et des Sarmates*, St. Pétersbourg 1824.

Skarbek E., *X wieków Białogardy*, „Ziemia Łęborska. Biuletyn Łęborskiego Towarzystwa Kulturalnego”, nr 2, 1972.

Smoliński M., *Księstwo Białogardzkie*, „Biuletyn Łęborskiego Bractwa Historycznego i Muzeum w Łęborku”, nr 21, 2003.

Spors J., *Podziały administracyjne Pomorza Gdańskiego i Sławieńsko-Słupskiego od XII do początku XIV w.*, Słupsk 1983.

Spors J., *We wczesnofeudalnym księstwie gdańsko-białogardzkim (1116–1308)*, [w:] *Dzieje Łęborka*, red. J. Lindmajer, T. Machura, Poznań 1982.

Strzelczyk J., *Bolesław Chrobry*, Poznań 2003.

Sułowski Z., *Chorwaci czescy*, [w:] *Słownik Starożytności Słowiańskich*, t. I, W. Kowalenko, G. Labuda, T. Lehr-Spławiński, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław–Warszawa–Kraków 1961.

Sychta B., *Słownik gwar kaszubskich na tle kultury ludowej*, t. V, Wrocław 1972.

Szuba M., *Historia Białogardy od X w. do ok. 1233 r.*, [w:] *Ekonomia i historia. Zarys wybranych problemów gospodarczo-społecznych*, red. I. Janicka, T. Gutowski, Uniwersytet Gdański, Gdańsk 2015.

Śliwiński B., *Księżę białogardzki Racibor*, „Biuletyn Łęborskiego Bractwa Historycznego i Muzeum w Łęborku”, nr 21, 2003.

Śliwiński B., *Pomorze w polityce i strukturze państwa wczesnopiastowskiego (X–XII w.)*, „Kwartalnik Historyczny”, R. 107, 2000, nr 2.

Śliwiński B., *Upadek ośrodka w Białogardzie i początki Łęborka*, „Biuletyn Łęborskiego Bractwa Historycznego i Muzeum w Łęborku”, nr 24, 2004.

Świątkiewicz P., *Nie tylko o militariach z grodziska w Białogardzie, pow. łęborski*, „Acta Militaria Mediaevalia”, t. X, 2014.

Tetzner F., *Die Slowinzen und Lebakaschuben. Land und Leute, Haus und Hof, Sitte und Gebräuche, Sprache und Litteratur im östlichen Hinterpommern*, Berlin 1899.

Topolski J., *Metodologia historii*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1973.

Ważny T., *Dendrochronologia obiektów zabytkowych w Polsce*, Muzeum Archeologiczne, Gdańsk 2001.

Wroniszewski J., *Nazwiska, przewiska i imiona mieszkańców wsi Szarbsko w powiecie koneckim*, „Onomastica”, r. VI, 1960.

Wroniszewski J., *Nazwy terenowe z okolic Szarbska w pow. koneckim*, „Onomastica”, t. 9, 1964, nr 1–2.

Zierhoffer K., *Nazwy miejscowe północnego Mazowsza*, Zakład im. Ossolińskich, Wydaw. PAN Wrocław 1957.

Боровський Я.Е., *О названии Великой богини славян*, [w:] *Древние славяне и Киевская Русь. Сборник научных трудов*, Київ 1989.

Wilk Maria

„Kaszubi trzymają z Bogiem”, dlatego „nigdy do zguby nie dojdą Kaszuby”. Służba Kościoła na Kaszubach i katolickich środowisk twórczych na rzecz rodziny w trudnym czasie komunizmu. Wybrane przykłady

Lewicki K., *Co robić dalej?*, „Bratniak”, nr 25, 1980.

Sadowska D., *Ludzie Sierpnia 80 w Gdyni*, t. VI, Fundacja Pomorska Inicjatywa Historyczna, Gdynia 2017.

Sierpniowe wiersze, „Bratniak” nr 25, 1980.

Wójcicki K., *Rozmowy z księdzem Hilarym Jastakiem*, Fundacja Pomorska Inicjatywa Historyczna, Gdynia 2014.

Zwiercan M., *Kobiety Solidarności. Ludzie Sierpnia '80 w Gdyni*, t. VII, Fundacja Pomorska Inicjatywa Historyczna, Gdynia 2019.

Gałas Filip

Próba interpretacji obrządku pogrzebowego kultury pomorskiej na podstawie analogii etnograficznych współczesnych ludów pierwotnych

Boom H.V.D., *Zjawisko antropomorfizacji w okresie halsztackim*, [w:] *Kultura pomorska i kultura grobów kloszowych. Razem czy osobno? Materiały z konferencji w dniach 24–26 listopada 1993*, red. T. Węgrzynowicz, Era, Warszawa 1995.

Dobrowolski W., *Czy rzeczywiście Etruskowie przebywali na Pomorzu?*, [w:] *Z otchłani wieków*, z. 4, [s.n.], Poznań 1969.

Kneisel J., *Antropomorphe Gefäße in Nord- und Mitteleuropa während der Bronze- und Eisenzeit. Studien zu den Geischtsturnen – Kontaktzonen und sozialer Kontext*, Studien zur Archäologie in Ostmitteleuropa 7, Bonn 2012. <https://doi.org/10.38071/2023-00693-5>

Kowalski A.P., *Kultura indoeuropejska. Antropologia wspólnot prehistorycznych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2017.

Kowalski A.P., *O posługiwaniu się znakami przez ludność tzw. kultury pomorskiej*, [w:] *Między kulturą łużycką a kulturą pomorską. Przemiany kulturowe we wczesnej epoce żelaza*, red. M. Fudziński, H. Paner, Muzeum Archeologiczne, Gdańsk 2010.

Kwapiński M., *Korpus kanop pomorskich. Część I – Pomorze*, Muzeum Archeologiczne, Gdańsk 1999.

Łuka A., *Kultura pomorska na Pomorzu Wschodnim*, Muzeum Pomorskie w Gdańsku, Gdańsk 1959.

Łuka L.J., *Kultura wejherowsko-krotoszyńska*, [w:] *Prahistoria ziem polskich. T. IV. Od środkowej epoki brązu do środkowego okresu lateńskiego*, red. J. Dąbrowski, Z. Rajewski, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk 1979.

Łuka L.J., *Stan i potrzeby badań nad kulturą wschodniopomorską na Pomorzu Gdańskim*, [w:] *Pomorania Antiqua, T. VI*, Ossolineum, Wrocław 1975.

Łuka L.J., *Wierzenia pogańskie na Pomorzu Wschodnim w starożytności i we wczesnym średniowieczu*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydaw. PAN, Wrocław–Gdańsk 1973.

Łuka L.J., Gładkowska-Rzeczycka J., *Analiza archeologiczno-antropologiczna grobów odkrytych w Miłoszewie i Niepoczołowicach w pow. Wejherowskim*, „Rocznik gdański”, T.XVII/XVIII 1958–1959.

Malinowski T., *Obrządek pogrzebowy ludności kultury pomorskiej*, Ossolineum, Wrocław 1969.

Malinowski T., *Uwagi na temat zbieżności pomiędzy kierunkami rozwoju niektórych form obrządku pogrzebowego ludności kultury łużyckiej w Polsce i ekspansji kultury pomorskiej*, [w:] *Munera archaeologica Iosepho Kostrzewski. Quinquagesimum annum optimarum artium studiis deditum peragenti ab amicis collegis discipulis oblata*, red. K. Jażdżewski, W. Hensel, W. Kočka, Poznańskie Towarzystwo Naukowe, Poznań 1963.

Podgórski J. T., *Osiągnięcia powojennych badań archeologicznych na Pomorzu Gdańskim*, „Rocznik gdański”, T.L, z. 1, 1991.

Rzaska H., *Z Etrurii na Pomorze? Popielnice twarzowe na tle obrządku pogrzebowego kultury pomorskiej*, Muzeum Historyczno-Etnograficzne, Chojnice 2009.

Waga T., *Pomorze w czasach przedhistorycznych*, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Toruń 1934.

Jarmakowski Mikołaj

Kaszubskie wierzenia i obrzędy zaduszne na tle bałtosłowiańskim. Analiza antropologiczna

Adamowski J., 1999, *Kategoria przestrzeni w folklorze*, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin.

Álvarez-Pedrosa J.A., 2021, *Sources of Slavic Pre-Christian Religion*, Brill, Leiden-Boston.
<https://doi.org/10.1163/9789004441385>

Antosik G., Łuczyński M., 2020, *Badania nad wierzeniami Słowian. Wczoraj, dziś, jutro*, Muzeum Mitologii Słowiańskiej, Owidz.

Balsys R., 2014, *Ožys baltų pasaulėjautoje: nuo aukos aukščiausiems dievams iki velnio gyvulio, "Mokslo publikacijos"*, t. 7, s. 38-47.

Baranowski B., 2020, *Pożegnanie z diabłem i czarownicą. Wierzenia ludowe*, Wydawnictwo Replika, Poznań.

Bartmiński J., Hernas Cz., red., 1986, *Kolędowanie na Lubelszczyźnie*, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Wrocław.

Bartmiński J., 1980, *O rytualnej funkcji powtórzenia w folklorze. Przyczynek do poetyki sacrum*, "Roczniki Humanistyczne", nr 28, s. 257-266.

Bartmiński J., 1986, *"Bóg się szerzy". Przykład chrystianizacji noworocznej kolędy ludowej*, [w:] *Biblia a literatura*, red. S. Sawicki, J. Gotfryd, Wydawnictwo Towarzystwa Naukowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin, s. 479-497.

Bartmiński J., 1988, *"Niebo się wstydzi". Wokół ludowego pojmowania ładu świata*, [w:] *Kultura, literatura, folklor*, red. M. Graszewska, J. Kolbuszewski, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Warszawa, s. 96-107.

Bartmiński J., 1995, *Formy obecności sacrum w folklorze*, [w:] *Folklor - sacrum - religia*, red. J. Bartmiński, M. Jasińska-Wojtkowska, Instytut Europy Środkowo-Wschodniej, Lublin, s. 9-19.

Bartmiński J., 2011, "Pieśń ujdzie cało". O ludowym języku poetyckim, [w:] *Polska pieśń i muzyka ludowa. Źródła i materiały*, t. 4: *Lubelskie*, cz. I: *Pieśni i obrzędy doroczne*, red. J. Bartmiński, Wydawnictwo Muzyczne "Polihymnia", Lublin, s. 33-39.

Bartmiński J., opr., 2002, *Polskie kolędy ludowe. Antologia*, Universitas, Kraków.

Bartmiński J., red., 1989, *Relacje o Kosmosie. Teksty gwarowe z okolic Biłgoraja*, "Etnolingwistyka. Problemy języka i kultury", nr 2/1989, s. 95-149.

Bartmiński J., red., 1996, *Słownik symboli i stereotypów ludowych*, t. I: *Kosmos*, cz. 1: *Niebo, światła niebieskie, ogień, kamienie*, Wydawnictwo UMCS, Lublin.

Bartmiński J., red., 1999, *Słownik symboli i stereotypów ludowych*, t. I: *Kosmos*, cz. 2: *Ziemia, woda, podziemie*, Wydawnictwo UMCS, Lublin.

Bartmiński J., red., 2012, *Słownik symboli i stereotypów ludowych*, t. I: *Kosmos*, cz. 3: *Meteorologia*, Wydawnictwo UMCS, Lublin.

Bąbel J.T., 2009, *Reinkarnacja. Z dziejów wierzeń przedchrześcijańskiej Europy*, ENETEIA. Wydawnictwo Psychologii i Kultury, Warszawa.

Benedyktowicz D., Benedyktowicz Z., 1992, *Dom w tradycji ludowej*, Wiedza o Kulturze, Wrocław.

Bielawski L., Mioduchowska A., red., 1998, *Polska pieśń i muzyka ludowa. Źródła i materiały. Tom 2, Kaszuby, część II: Pieśni powszechne*, Instytut Sztuki PAN, Warszawa 1998.

Bielawski L., Mioduchowska A., red., 1998a, *Polska pieśń i muzyka ludowa. Źródła i materiały. Tom 2, Kaszuby, część III: Pieśni powszechne i zawodowe*, Instytut Sztuki PAN, Warszawa.

Bielawski L., Mioduchowska A., red., 1997, *Polska pieśń i muzyka ludowa. Źródła i materiały. Tom 2, Kaszuby, część I: Pieśni obrzędowe*, Instytut Sztuki PAN, Warszawa.

Bork B., 1995, *Na Lesôkach, Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie*, Oddział: Szemud, Bojano.

Boryś W., 2008, *Słownik etymologiczny języka polskiego*, Wydawnictwo Literackie, Warszawa.

Boryś W., Popowska-Taborska H., 1994, *Słownik etymologiczny kaszubszczyzny. Tom I: A-Ć*, Slawistyczny Ośrodek Wydawniczy, Warszawa.

Boryś W., Popowska-Taborska H., 2006, *Słownik etymologiczny kaszubszczyzny. T. V: Š-Ž i Suplement*, Instytut Slawistyki Polskiej Akademii Nauk, Warszawa.

Bracki A., 2009, *Językowy obraz świata w tekstach słowiańskich pieśni ludowych na materiale kaszubskim i ukraińskim*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk.

Bylina S., 1995, *Problemy słowiańskiego świata zmarłych: kategorie przestrzeni i czasu*, "Światowit", nr 40, s. 9-25.

Bystroń J.S., 1916, *Zwyczaje żniwiarskie w Polsce*, nakładem Akademii Umiejętności, Kraków.

Caraman P., 1933, *Obrzęd kolędowania u Słowian i Rumunów. Studium porównawcze*, Polska Akademia Umiejętności, Kraków.

Čepiene I., 2000, *Historia litewskiej kultury etnicznej*, Šviesa, Kaunas.

Danka I.R., Kowalski A.P., 2000, *Kultura i wyobrażenia społeczeństw neolitycznych. Wybór słownictwa indoeuropejskiego*, [w:] ΕΙΔΟΛΟΝ. *Kultura archaiczna w zwierciadle wyobrażeń, słów i rzeczy*, red. H. van den Boom, A.P. Kowalski, M. Kwapiński, Muzeum Archeologiczne w Gdańsku, Gdańsk, s. 215-243.

Derksen R., 2008, *Etymological Dictionary of the Slavic Inherited Lexicon*, Brill, Leiden-Boston.

Detelić M., 1992, *Mitski prostor i narodna epika*, SANU, Beograd.

Dragan J., Smyk K., red., 2019, Kolędowanie na Rzeszowszczyźnie, Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej, Kolbuszowa.

Drżéždžón R., 2019, Krëjamnô Welewetka... Džél 1. Jak cã pisac?, "Pomerania. Miesięcznik społeczno-kulturalny", nr 528, s. 36-38.

Drżéždžón R., 2019a, Krëjamno Welewetka... Džél 2. Skądkaż jes?, "Pomerania. Miesięcznik społeczno-kulturalny", nr 529, s. 26-27.

Dynda J., 2017, Rusalki: Anthropology of time, death, and sexuality in Slavic folklore, "Studia mythologica Slavica", nr 20, s. 83-109.

<https://doi.org/10.3986/sms.v20i0.6662>

Dźwigoł R., Polskie ludowe słownictwo mitologiczne, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2004.

Erlangenski Rukopis, 1925, opr. G. Gezeman, Srpsko Manastirsko Štampanije, Sremski Karlovci.

Fischer A., 1921, Zwyczaje pogrzebowe ludu polskiego, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Lwów.

Fischer A., 1923, Święto umarłych, Nakładem Muzeum im. Dzieduszyckich, Lwów.

Flajšhans V., 1926, Nový rukopis "Štědrého večera" od Jana Holešovského z r. 1414, "Český Lid", nr 26(3)/1926, s. 81-83.

Frankowska W., 2015, Kolędowanie na Kaszubach: dzieje kolęd na Pomorzu od XVI do XXI wieku, Instytut Slawistyki PAN, Warszawa.

Frazer J.G., 1962, Złota gałąź, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa.

Gieysztor A., 2006, Mitologia Słowian, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
<https://doi.org/10.31338/uw.9788323525486>

Gimbutas M., 1974, The Lithuanian God Velnias, [w:] Myth in Indo-European Antiquity, red. G.J. Larson, University of California Press, California, s. 87-93. <https://doi.org/10.1525/9780520340329-008>

Gołąbek J., 1926, Dziady białoruskie, Towarzystwo Ludoznawcze, Lwów.

Gołębiowska-Suchorska A., 2011, Dziewczę przędzie, Pan Bóg nitki daje. O spójności ludowej wizji świata, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz.

Greimas A.J., 2007, O bogach i ludziach. Szkice z mitologii litewskiej, Wydawnictwo Marek Derewiecki, Kęty.

Grochowski P., 2009, Dziady. Rzec o wędrownych żebrakach i ich pieśniach, Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Toruń.

Ivanković M., 2019, New Insights on Slavic god Volosъ/Velesъ from a Vedic Perspective, "Studia mythologica Slavica", nr 22, s. 55-81. <https://doi.org/10.3986/SMS20192203>

Ivanov V.V., Nevskaja L.G., red., 1990, Issledovanija v oblasti balto-slavjanskoj duhovnoj kul'tury. Pogrebal'nyj obrjad, Nauka, Moskva.

Ivanov V.V., Toporov V.N., 1974, Issledovanie v oblasti slavjanskih drevnostej: Leksičeskie i frazeologičeskie voprosy rekonstrukcii tekstov, Nauka, Moskva.

Jakobson R., 1985, Selected Writings. Volume VII: Contributions to Comparative Mythology, Walter de Gruyter & Co, Berlin. <https://doi.org/10.1515/9783110855463>

Jarmakowski M., 2021, Ścinanie kani - kaszubski zwyczaj ludowy w świetle analizy semiotyczno-strukturalnej i porównawczej, [w:] Kaszuby-Pomorze na tle Słowiańszczyzny - język, kultura, historia, red. A. Lubocki, Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej w Wejherowie, Instytut Kaszubski, Wejherowo, s. 89-131.

Jarosław K., 1996, Trójnożna koza. Uwagi o symbolice trójnożności, "Etnografia Polska", t. XL, z. 1-2.

Józefów-Czerwińska B., 2017, Zabobonem nazwano... O wierzeniach, wartościach i dawnych przekonaniach mieszkańców polsko-białoruskiego pogranicza i ich związkach z przeszłością, Trzecia Strona, Warszawa.

Kajkowski K., 2017, Mity, kult i rytuał. O duchowości nadbałtyckich Słowian, Wydawnictwo "Triglav", Szczecin.

Kajkowski K., Kuczkowski A., 2010, Religia Pomorzan we wczesnym średniowieczu, Wydawnictwo Jasne, Warszawa.

Kamiński E., 1982, Temat i motyw skandynawski w bajce, baśni i podaniu kaszubskim, [w:] Materiały sesji naukowej. Świat bajek, baśni i legend kaszubskich. Część I i II, red. K. Makowska, T. Bolduan, E. Kamiński, M. Jasnowska, Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej w Wejherowie, Wejherowo, s. 183-218.

Katičić R., 2011, Gazdarica na vratima. Tragovima svetih pjesama naše pretkršćanske starine, Matica Hrvatska, Zagreb.

Kawiński P., 2018, Sacrum w wyobrażeniach pogańskich Prusów. Próba interpretacji na pograniczu historii i etnologii religii, Oficyna Wydawnicza Towarzystwa Naukowego Pruthenia.

Klimka L., Stražys V., 1999, Obraz kosmosu u dawnych Bałtów, "Etnolingwistyka", nr 11, s. 139-164.

Klinger W., 1926, Obrzędowość ludowa Bożego Narodzenia. Jej początek i znaczenie pierwotne, Fiszer i Majewski - Księgarnia Uniwersytecka, Poznań.

Kodeks (1878), Kodeks dyplomatyczny Wielkopolski, t. 2, Poznań: 1878, nr 1061: Statuty synodalne z dnia 19 lutego 1326 r. wydane przez arcybiskupa gnieźnieńskiego Janisława.

Kolberg O., 1965, Dzieła wszystkie, t. 39: Pomorze, PTL, Wrocław-Poznań.

Kolberg O., 1976. Dzieła wszystkie. t. 56: Ruś czerwona I, PTL, Wrocław-Poznań.

Koršunkov V. A., 2004, «Laduški» i narodnye obrjady, "Russkaja reč", № 2., s. 97-102.

Koršunkov V.A., 1995, Detskij fol'klor i kalendarnye obrjady, "Kunstkamera: Ètnografičeskie tetradi", nr 8-9, s. 220-229.

Kosmas 2006, Kronika Czechów, oprac. M. Wojciechowska, Ossolineum, Wrocław.

Kowalik A., 2004, Kosmologia dawnych Słowian. Prolegomena do teologii politycznej dawnych Słowian, Zakład Wydawniczy NOMOS, Kraków.

Kowalski A.P., 2001, Myślenie przedfilozoficzne. Studia z filozofii kultury i historii idei, Wydawnictwo Fundacji Humaniora, Poznań.

Kowalski A.P., 2011, "Swojskość" i "obcość" w kosmologicznych i socjomorficznych wyobrażeniach dawnych Słowian, [w:] Swoi i obcy w kulturze średniowiecza, red. M. Brzostowicz, M. Przybył, J. Wrzesiński, Muzeum Archeologiczne w Poznaniu, Poznań-Ląd, s. 15-31.

Kowalski A.P., 2014, Antropologia zamierzchłych znaczeń, Polskie Towarzystwo Historyczne, Toruń.

Kowalski A.P., 2017, Kultura indoeuropejska. Antropologia wspólnot prahistorycznych, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk.

Kregždys R., 2021, On the origin of Pol. dial. kautek 'dwarf', G dial. (EPr.) Kautke 'ditto', "LingVaria", 16(32), s. 283-298. <https://doi.org/10.12797/LV.16.2021.32.22>

Kubiak I. Kubiak, K., 1981, Chleb w tradycji ludowej, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Warszawa.

Kukier R., 1968, Kaszubi bytowscy. Zarys monografii etnograficznej, Wydawnictwo Morskie, Gdynia.

Kukier R., 1974, O demonach sporzających dobytek w tradycyjnej kulturze Pomorza, "Koszalińskie zeszyty muzealne", t. 4/1974, s. 163-189.

Kulišić Š., Petrović, P., Pantelić, N., 1970, Srpski mitološki rečnik, Nolit, Beograd.

Labuda G., 1982, Mitologia i demonologia w słownictwie, w bajkach, baśniach i legendach kaszubskich, [w:] Materiały sesji naukowej. Świat bajek, baśni i legend kaszubskich. Część I i II, red. K. Makowska, T. Bolduan, E. Kamiński, M. Jasnowska, Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej w Wejherowie, Wejherowo, s. 5-64.

Leeuw van der G., 1997, Fenomenologia religii, przeł. J. Prokopiuk, Książka i Wiedza, Warszawa.

Lepówna B., 1981. Materialne przejawy wierzeń ludności Gdańska w X-XIII w., "Pomorania Antiqua", t. X, s. 169-199.

Lévy-Bruhl L., 1992, Czynności umysłowe w społeczeństwach pierwotnych, Wydawnictwo Naukowe PWN, Gdańsk.

Lorentz F., Fischer, A., Lehr-Splawinski T., 1934, Kaszubi. Kultura ludowa i język, Wydawnictwa Instytutu Bałtyckiego, Toruń.

Lorentz F., Fisher A., 2020, Zarys etnografii Kaszub, Wydawnictwo Region, Gdynia.

Łęgowski J., 2021, Materiały etnograficzne z Pomorza Gdańskiego. Kaszuby - Kociewie - Powiśle, Wydawnictwo Region, Gdynia.

Łosiński W., 1993, Groby typu Alt Käbelich w świetle badań przeprowadzonych na cmentarzysku wczesnośredniowiecznym w Świelubiu pod Kołobrzegiem, "Przegląd Archeologiczny", t. 41, s. 17-34.

Łuczyński M., 2012, Kognitywna definicja Welesa~Wołosa: etnolingwistyczna próba rekonstrukcji fragmentu słowiańskiego tradycyjnego mitologicznego obrazu świata, "Studia Mythologica Slavica", nr XV, s. 169-178. <https://doi.org/10.3986/sms.v15i1.1581>

Łuczyński M., 2020. Bogowie dawnych Słowian. Studium onomastyczne, Kieleckie Towarzystwo Naukowe, Kielce.

Łuka L.J., 1973, Wierzenia pogańskie na Pomorzu Wschodnim w starożytności i we wczesnym średniowieczu, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydaw. PAN, Wrocław-Gdańsk.

Magnickij V.K., 1888, Nrawy i obyčaj v Čeboksarskom uezde: ètnografičeskij sbornik, Tipografija Gubernskogo pravlenija, Kazan'.

Makarov M.N., 1836, Russkie predanija, N.N, Moskva.

Malicki L., 1986, Rok obrzędowy na Kaszubach, Wojewódzki Ośrodek Kultury, Gdańsk.

Marczewska M., 1997/1998. Dąb - drzewo umarłych. Z rozważań nad językowo-kulturowym obrazem dębu, "Etnolingwistyka. Problemy języka i kultury" nr 9/10/1997/1998, s. 121-134.

Mianecki A., 2010, Stworzenie świata w folklorze polskim XIX i XX wieku, Wydawnictwo UMK, Toruń.

Mierzwiński A., 2012, Tajemnice pól popielnicowych. Pogranicze doczesności i zaświatów w perspektywie pradziejowej antropologii śmierci, Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk, Wrocław.

Mihajlov P., 1924, B'lgarski narodni pesni ot Makedonija, Ščipskoto blagotvoritelno bratstvo, Sofija.

Moszyński K., 1934, Kultura ludowa Słowian, część II. Kultura duchowa. Tom I i II, Polska Akademia Umiejętności, Kraków.

Niewiadomski D., 1999, Orka i siew. O ludowych wyobrażeniach agrarnych, POLIHYMNIA, Lublin.

Perszon J., 1990, Zaduszki kaszubskie, Kara Remusa, Wejherowo.

Perszon J., 1992, Rėbōcczi Godė. Zwyczaje i wierzenia w okresie adwentu i Bożego Narodzenia u Kaszubów Helskich, Urząd Miasta i Gminy w Jastarni, Jastarnia.

Perszon J., 1999. Na brzegu życia i śmierci. Zwyczaje, obrzędy oraz wierzenia pogrzebowe i zaduszkowe na Kaszubach, Bernardinum, Pelplin.

Petrov V., 1927. Mitologema «sonca» v ukr. nar. viruvannjah ta vizantijs'ko-gellinističnij kul'turnij cikl, "Etnografičnij visnik", nr 4/1927, s. 88-119. <https://doi.org/10.1038/119088a0>

Piątkowski K., 1993. Semiotyczne badania nad kulturą w etnologii. Studium metodologiczne, Wydawnictwo UMK, Toruń.

Pokorny J., 1969, Indogermanisches etymologisches Wörterbuch, Francke, Bern.

Popowska-Taborska H., 1995, Ślady dawnych wierzeń słowiańskich utrwalone w kaszubskiej leksyce, "Światowit" t. XL/1995, s. 144-157.

Popowska-Taborska H., 2016, Ślady niektórych wierzeń dawnych Pomorzan odczytane na podstawie etymologii wybranych wyrazów kaszubskich, [w:] "Językowy, literacki i kulturowy obraz Pomorza", t. 3, red., A. Iwanowska, M. Klinkosz, Z. Lico, Wydawnictwo UG, Gdańsk, s. 139-146.

Propp V., 2000, Russkie agrarnye prazdniki. Opyt istoriko-ėtnografičeskogo issledovanija, Labirint, Moskva.

Radenković L., 1982, Semantyka słowiańskich obrzędów wielkoczwartkowych, "Studia Semiotyczne", nr XII, s. 101-112.

Razauskas D., 2018, Dvasinė Perkūno esmė, "Liaudies kultūra", nr 2 (179), s. 18-36.

Razauskas-Daukintas D., 2017, Medis-Motina. Dendromitologinė apybraiža, "Liaudies kultūra", nr 3 (178), s. 26-44.

Rix H., 2001, Lexikon der indogermanischen Verben, Reicher, Wiesbaden.

Samp J., 1981, Droga na sabat, Wydawnictwo Morskie, Gdańsk.

San'ko S.I., red., 2004. Belaruskaja mifalogija. Ėncyklapedyčny sloŭnik, Belarus', Minsk.

Šindin S.G., 1993, Prostranstvėnnaja organizacija russkogo zagovornogo univėrsuma: obraz cėntra mira, [w:] Issledovanija v obljasti bal'to-sljavjanskoj duhovnoj kul'tury. Zagovor, red. N.I. Svešnikova, V.I. Ivanov, Nauka, Moskva, s. 108-128.

Skripnik G.A., red, 2016, Istorija ukrajins'koji muziki, t. 1: Vid najdavniših časiv do XVIII stolittja. Narodna muzika, IMFE im. M. T. Ril's'kogo, NAN Ukraini, Kijiv.

Sławski F., red., 2001, Słownik prasłowiański, t. III, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo PAN, Warszawa.

Sławski F. red., 1979, Słownik prasłowiański, t. II, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo PAN, Warszawa.

Sławski F., red., 1974, Słownik prasłowiański, t. I, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo PAN, Warszawa.

Šmitas P., 2004, Latvių mitologija, aidai, Vilnius.

Stelmachowska B., 2016, Rok obrzędowy na Pomorzu, Wydawnictwo Region, Gdynia.

Stomma L., 1976, Mit Alkmeny, "Etnografia Polska" XX (1), s. 99-110.

Suchocki J., 1991, Mitologia bałtyjska, Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe, Warszawa.

Sychta B., 1967-1979, Słownik gwar kaszubskich na tle kultury ludowej, t. I-VII, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk.

Szafański W., 1978, Zwyczaje, obrzędy i symbole religijne w dawnej Europie, [w:] Zwyczaje, symbole i obrzędy religijne, red. B. Kupis, ISKRY, Warszawa, s. 351-403.

Szczepanik P., 2018, Słowiańskie zaświaty. Wierzenie, wizje i mity, Wydawnictwo "Triglav", Szczecin.

Szczepanik P., 2020, Rzeczywistość mityczna Słowian północno-zachodnich i jej materialne wyobrażenia, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń.

Szefka P., 1982, Narzędzie i instrumenty muzyczne z Kaszub i Kociewia, Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej w Wejherowie, Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie, Wejherowo.

Szyjewski A., 2003, Religia Słowian, Wydawnictwo WAM, Kraków.

Świętosławska I.H., 2016, Chceta wa lëdzë gwiondzkã widzec? Opowieść o kaszubskich kolędnicach godowych, Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie, Gdańsk.

Tolstaja S.M., red., 1995-2012, Slavjanskije drevnosti: Ètnolingvističeskij slovar', t. 1-5, Institut slavjanovedenija Rossijskoj akademii nauk, Moskwa.

Tolstoj N.I., 1982, Iz «grammatiki» slavjanskih obrjadov, "Tipologija kul'tury. Vzaimnoe vozdejstvie kul'tur", t. 15, s. 57-71.

Tolstoj N.I., 2003, Očerki slavjanskogo jazyčestva, "Indrik", Moskva.

Tomiccy J.R., 1975, Drzewo Życia. Ludowa wizja świata i człowieka, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Warszawa.

Toporov V., 1984, K rekonstrukcii odnogo cikla arhaičnych mifopoëtičeskich predstavlenij v svete «Latvju dainas»: (K 150-letiju so dnja roždenija K. Barona), "Balto-slavjanskije issledovanija", t. IV, s. 29-59.

Toporow W., 1977, Wokół rekonstrukcji mitu o jaju kosmicznym (na podstawie baśni rosyjskich), [w:] Semiotyka kultury, opr. E. Janus, M. R. Meyenowa, PIW, Warszawa, s. 162-177.

Treder J., 1989, Frazologia kaszubska a wierzenia i zwyczaje (na tle porównawczym), Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej w Wejherowie, Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Wejherowskiej, Wejherowo.

Treder J., 2004, Kaszubi. Wierzenia i twórczość. Ze Słownika Sychty, Oficyna CZEC, Gdańsk.

Turner V., 2006, Las symboli. Aspekty rytuałów u Ndembu, przeł. A. Szyjewski, NOMOS, Kraków.

Uspienski B.A., 1985, Kult św. Mikołaja na Rusi, Redakcja Wydawnictw Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin.

Vasmer M., 1986, Ètimologičeskij slovar' russkogo jazyka, t. 3, Progress, Moskva.

Vasmer M., 1987, Ètimologičeskij slovar' russkogo jazyka, t. 4, Progress, Moskva.

Veleckaja N., 1978, Jazyčeskaja simvolika slavjanskih arhaičeskich ritualov, Nauka, Moskva.

Vėlius N., 1989, The world outlook of Ancient Balts, Mintis, Vilnius.

Vinogradova L.N., 1982, Zimnjaja kalendarnaja poëzija zapadnyh i vostočnyh slavjan. Genezis i tipologija koljadovanija, Nauka, Moskva.

Wawrzeniuk J., 2012, Jak wyglądały słowiańskie "mosty" w zaświaty - spojrzenie archeologiczne, [w:] Za miedzę, za morze, w zaświaty. Kulturowe wymiary podróżowania, red. V. Wróblewska, W. Olszewski, PTL, Wrocław, s. 252-265.

Wawrzeniuk J., 2016, Magia ochronna Słowian we wczesnym średniowieczu na ziemiach polskich, Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa.

Witelo, 1979, De causa primaria paenitentiae in hominibus et natura daemonum, oprac. G. Burchardt, "Studia Copernicana", t. 19, Wrocław.

Wojciechowska B., 2000, *Od Godów do świętej Łucji*, Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Jana Kochanowskiego, Kielce.

Wrocławski K., 1995, Postawa człowieka wobec 'sacrum' w słowiańskich bajkach ludowych o losie człowieka, [w:] *Folklor - sacrum - religia*, red. J. Bartmiński, M. Jasińska-Wojtkowska, Instytut Europy Środkowo-Wschodniej, Lublin, s. 172-182.

Wróblewska V., red., 2019, *Słownik polskiej bajki ludowej*, t II, Wydawnictwo UMK, Toruń.

Zawistowicz K., 1933, Obrzędy zaduszne, "Wiedza i Życie", z. 10, s. 756-765.

Zhivkov T., 1974, B'lgarskata koledarska blajuslovija, "Izvestija na Etnografski ja Institut i Muzeja BAN", t. XV, s. 55-89.

Żujkova M., 2000, Semantyka spotkania w tradycyjnej kulturze Słowian, "Etnolingwistyka. Problemy języka i kultury", nr 12, s. 39-52.

Jarmakowski Mikołaj

Słuńce, wióńk, chòjna. Dziewczyna na wydaniu i pani młoda w ludowej mitologii i obrzędowości kaszubskiej. Analiza antropologiczna na bałtosłowiańskim tle porównawczym

Augustynowicz G., *Uwagi o konstrukcji mitu*, [w:] *Metodologiczne problemy współczesnych badań nad kulturą i tradycją*, red. T. Karwicka, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń 1991, s. 123–143.

Bajburin A.K., Levinton G.A., *Pohorony i svad'ba*, [w:] *Issledovanija v oblasti balto-slavjanskoj duhovnoj kul'tury. Pogrebal'nyj obrjad*, red. V. V. Ivanov, L. G. Nevskaja, Nauka, Moskva 1990, s. 64–99.

Bartmiński J., „Niebo się wstydzi”. *Wokół ludowego pojmowania ładu świata*, [w:] *Kultura, literatura, folklor*, red. M. Graszewska, J. Kolbuszewski, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Warszawa 1988, s. 96–107.

Bartmiński J., *Folklor–język–poetyka*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1990.

Bartmiński J., „Pieśń ujdzie cało”. *O ludowym języku poetyckim*, [w:] *Polska pieśń i muzyka ludowa. Źródła i materiały, t. 4. Lubelskie, cz. I. Pieśni i obrzędy doroczne*, red. J. Bartmiński, Wydawnictwo Muzyczne „Polihymnia”, Lublin 2011, s. 33–38.

Bartmiński J., Hernas Cz., red., *Kolędowanie na Lubelszczyźnie*, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Wrocław 1986.

Bartmiński J., red., *Słownik stereotypów i symboli ludowych*, t. 1, z. 1, Wydawnictwo UMCS, Lublin 1996.

Bartmiński J., red., *Słownik stereotypów i symboli ludowych*, t. 1, z. 2, Wydawnictwo UMCS, Lublin 1999.

Bartmiński J., red., *Polska pieśń i muzyka ludowa. Źródła i materiały, t. 4. Lubelskie, cz. I. Pieśni i obrzędy doroczne*, Wydawnictwo Muzyczne „Polihymnia”, Lublin 2011.

Bartmiński J., red., *Słownik stereotypów i symboli ludowych*, t. 2, z. 1, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2017.

Bartmiński J., red., *Słownik stereotypów i symboli ludowych*, t. 2, z. 5, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2020.

Bąbel J.T., *Reinkarnacja. Z dziejów wierzeń przedchrześcijańskiej Europy*, ENETEIA. Wydawnictwo Psychologii i Kultury, Warszawa 2009.

Benedyktowiczowie, D.Z., *Dom w kulturze ludowej*, Wiedza o Kulturze, Wrocław 1992.

- Biegeleisen H., *Wesele*, Nakładem Instytutu Staropigiańskiego, Lwów 1928.
- Bielińska-Gardziel I., *Pieśni sieroce w kontekście kulturowym*, „Język a kultura”, t. 23, 2012, s. 397–418.
- Biezais H., *Seno latviešu debesu dievu ģimena*, Minerva, Rīgā 1998.
- BM = San’ko S. I, red., *Bielaruskaja mifalogija. Encylapiedyczny sloŭnik*, Belarus’, Minsk 2014.
- Boryś W., *Słownik etymologiczny języka polskiego*, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2006.
- Bracha K., *Słowiańskie święto wiosenne stado. Rekonstrukcja obrzędu*, [w:] *Targi, jarmarki i odpusty*, red. M. Brzostowski, M. Przybyła, J. Wrzesiński, Muzeum Archeologiczne w Poznaniu, Starostwo Powiatowe w Słupcy, Poznań–Łą 2014, s. 52–67.
- Brzozowska-Krajka A., *Symbolika dobowego cyklu powszedniego w polskim folklorze tradycyjnym*, Wydawnictwo UMCS, Lublin 1994.
- Buchowski M., Burszta W., *O założeniach interpretacji antropologicznej*, PWN, Warszawa 1992.
- Buračas B., *Lietuvos kaimo papročiai*, Mintis, Vilnius 1993.
- Četkauskaitė G., *Dzūkų melodijos*, Vaga, Vilnius 1981.
- Ceynowa F., *Sbjór pješnj svjatovich, które naród slovjańskj v krolestvje pruskjm spjevac lubj. Ssezit pjerszi. Dumkj i Arije*, Czarnoxęnk H.F. Boening, Gdańsk 1867.
- Ceynowa F., *Sbjór pjesnj svjatovich, które naród slovjanjskj v krolestvje pruskjm spjevacj lubj. Ssezit drugj. Krakovjakj, Sjelankj i Marsze*, Czarnoxęnk H.F. Boening, Gdańsk 1868.
- Ceynowa F., *Sbjór pjesnj svjatovich, które lud slovjanjskj v królestvje pruskjm spjevacj lubj (...). Sejit trzecj. Frantóvkj, łetopórkj, Prosjbi na vesele i t. d.*, Czarnoxęnk Juliu] Hauffe, Świecie 1878.
- Chodakowski Z.D., *Pieśni sławiańskie pod wiejską strzechą zebrane*, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Warszawa 1973.
- Czajka H., *Bohaterska epika Słowian Południowych. Struktura treści*, Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk 1973.
- Czeczot J., *Piosnki wieśniacze znad Niemna i Dźwiny*, Drukiem Józefa Zawadzkiego, Wilno 1839.
- Czeczot J., *Piosnki wieśniacze z nad Niemna i Dźwiny, z dołączeniem pierwotwornych w mowie sławiano-krewickiej*, Drukiem Józefa Zawadzkiego, Wilno 1844.
- Czeremski M., *Struktura mitów. W stronę metonimii*, NOMOS, Kraków 2009.
- Descola Ph., *Beyond Nature and Culture*, The University of Chicago Press, Chicago 2013.
<https://doi.org/10.7208/chicago/9780226145006.001.0001>
- Djakov T., *Mitologija, folklor, literatura. Čast 2*, Akademično izd. Prof. Marin Drinov, Sofija 2003.
- Doŭnar-Zapol’ski M., *Issledovanija i stat’i. T. 1: Ètnografija i sociologija, obyčnoe pravo, statistika, belorusskaja pis’mennost’*, Izd. A.P. Sapunova, Kiev 1909.
- DW 12 = Kolberg O., *Dziela wszystkie, t. 12. Wielkie Księstwo Poznańskie, cz. IV*, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Wrocław–Poznań 1963.
- DW 16 = Kolberg O., *Dziela wszystkie, t. 16. Lubelskie, cz. I*, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Wrocław–Poznań 1962.
- DW 18 = Kolberg O., *Dziela wszystkie, t. 18. Kieleckie, cz. I*, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Wrocław–Poznań 1963.
- DW 20 = Kolberg O., *Dziela wszystkie, t. 20. Radomskie, cz. I*, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Wrocław–Poznań 1963.

DW 22 = Kolberg O., *Dziela wszystkie, t. 22. Łęczyckie*, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Wrocław–Poznań 1964.

DW 26 = Kolberg O., *Dziela wszystkie, t. 26. Mazowsze, cz. III*, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Wrocław–Poznań 1963.

DW 3 = Kolberg O., *Dziela wszystkie, t. 3. Kujawy, cz. I*, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Wrocław–Poznań 1962.

DW 33 = Kolberg O., *Dziela wszystkie, t. 33. Chełmskie, cz. I*, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Wrocław–Poznań 1964.

DW 35 = Kolberg O., *Dziela wszystkie, t. 35. Przemyskie*, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Wrocław–Poznań 1964.

DW 39 = Kolberg O., *Dziela wszystkie, t. 39. Pomorze*, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Wrocław–Poznań 1965.

DW 40 = Kolberg O., *Dziela wszystkie, t. 40. Mazury Pruskie*, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Wrocław–Poznań 1966.

DW 52 = Kolberg O., *Dziela wszystkie, t. 52. Białoruś-Polesie*, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Wrocław–Poznań 1968.

DW 56 = Kolberg O., *Dziela wszystkie, t. 56. Ruś Czerwona, cz. I*, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Wrocław–Poznań 1976.

Eliade M., *Traktat o historii religii*, OPUS, Warszawa 1993.

Engelking A., *Kłątwa. Rzecz o ludowej magii słowa*, Oficyna Naukowa, Warszawa 2010.

Erben K.J., *Prostonárodní české písně a říkadla*, J. Pospíšil, Praha 1864.

Eremina V.N., *Ritual i fol'klor*, Nauka, Leningrad 1991.

ESSJ 29 = Trubačov O., red., *Ètimologičeskij slovar' slavyjanskich jazykov. Praslawjanskij leksičeskij fond, t. 29*, Nauka, Moskva 2002.

Eustachowicz M., *Staropolski przekaz pieśni „A w boru sosna gorzała”*, [w:] *Kultura – literatura – folklor. Prace ofiarowane profesorowi Czesławowi Hernasowi*, red. M. Graszewicz, J. Kolbuszewski, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Warszawa 1988, s. 34–48.

Fedorowski M., *Lud białoruski. Materiały do etnografii słowiańskiej zgromadzone w latach 1877–1905. T. 5. Pieśni*, PWN, Warszawa 1958.

Fischer A., *Rośliny w wierzeniach i zwyczajach ludowych*, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Wrocław 2016.

Fischer A., *Kaszubi na tle etnografii Polski – studium porównawcze*, [w:] F. Lorentz, A. Fischer, *Zarys etnografii Kaszub*, Region, Gdynia 2020, s. 197–327.

Flajšhans V., *Nový rukopis „Štědrého večera” od Jana Holešovského z r. 1414*, „Český Lid”, nr 26(3), 1926, s. 81–83.

Frazer J.G., *Złota gałąź*, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1962.

Freudenberg O., *Semantyka kultury*, Universitas, Kraków 2005.

Greimas A.J., *O bogach i ludziach. Studia o mitologii litewskiej*, Wydawnictwo Marek Derewiecki, Kęty 2007.

Gulgowski I., *O nieznanym ludzie w Niemczech. Von einem unbekannten Volke in Deutschland*, Instytut Kaszubski, Gdańsk 1911/1912.

Gura A.V., *Simbolika životnyh v slavyjanskoj narodnoj tradicii*, Indrik, Moskva 1997.

- Gura A.V., *Brak i svad'ba v slavyjanskoj narodnoj kul'ture: Semantika i simbolika*, Indrik, Moskva 2012.
- Hilferding A., *Resztki Słowian na południowym wybrzeżu Morza Bałtyckiego*, Wydawnictwo Morskie, Gdańsk 1989.
- IEW = Pokorny J., *Indogermanisches Etymologisches Wörterbuch*, Francke, Bern 1959.
- Inglot S., red., *Historia chłopów polskich. Tom I: Do upadku Rzeczypospolitej szlacheckiej*, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Warszawa 1970.
- Ivanov V.V., Toporov V.N., *Issledovanie v oblasti slavyjanskih drevnostej: Leksičeskie i frazeologičeskie voprosy rekonstrukcii tekstov*, Nauka, Moskva 1974.
- Juška A., *Lietuviškos svodbinės dainos*, t. I, Valstybinės grožinės literatūros leidykla, Vilnius 1955.
- Juzala G., *Semantyka kołęd wiosennych. Studium folklorystyczno-etnolingwistyczne*, Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa 2012.
- Kadavý J., red., *Slovenské spevy*, t. I: *Priatelja slovenských spevov*, Turč sv. Martin 1880.
- Kamieński Ł., *Pieśni ludu pomorskiego*, cz. I: *Pieśni Kaszub Południowych*, Instytut Bałtycki, Toruń 1936.
- Kaprov' V., *Tehničeskie priemytvorčestva v velikorusskoj narodnoj liričeskoj poëzii, v svjazi s poëtičeskimi motivami*, „*Ėtnografičeskoe obozrenie*”, nr 3, 1898, s. 63–95.
- Karadžić V.S., *Srpske narodne pjesme, skupio ih i na svjet izdao Vuk Stefanović Karadžić, knjiga prva, u kojoj su različne ženske pjesme*, Štamparija Kraljevine Srbije, Beograd 1891.
- Kaszuby I = Bielawski L., Mioduchowska A., *Polska pieśń i muzyka ludowa – źródła i materiały. Tom II: Kaszuby, część 1: Pieśni obrzędowe*, IS PAN, Warszawa 1997.
- Kaszuby II = Bielawski L., Mioduchowska A., *Polska pieśń i muzyka ludowa – źródła i materiały. Tom II: Kaszuby, część 2: Pieśni powszechne*, IS PAN, Warszawa 1998.
- Kaszuby III = Bielawski L., Mioduchowska A., *Polska pieśń i muzyka ludowa – źródła i materiały. Tom II: Kaszuby, część 3: Pieśni powszechne i zawodowe*, IS PAN, Warszawa 1998.
- Katičić, R., *Zeleni lug: tragovima svetih pjesama naše pretkršćanske starine*, Matica Hrvatska, Zagreb 2010.
- Klimka L., *Tautos metai*, Etninės kultūros globos taryba, Vilnius 2008.
- Kmita J., *Kultura i poznanie*, PIW, Warszawa 1985.
- Komorovský J., *Tradičná svadba u Slovanov*, Sol Noctis, Bratislava 2022.
- Kotula F., *Hej, leluja czyli o wygasających starodawnych pieśniach kołędniczych w Rzeszowskiem*, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Warszawa 1970.
- Kotula F., *Przeciw urokom. wierzenia i obrzędy u Pogórze, Rzeszowiaków, Lasowiaków*, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Warszawa 1989.
- Kowalik A., *Kosmologia dawnych Słowian. Prolegomena do teologii politycznej dawnych Słowian*, NOMOS, Kraków 2004.
- Kowalski A.P., *Symbol w kulturze archaicznej*, Wydawnictwo UAM, Poznań 1999.
- Kowalski A.P., *Myślenie przedfilozoficzne. Studia z filozofii kultury i historii idei*, Wydawnictwo Fundacji Humaniora, Poznań 2001.
- Kozłowski K., *Lud. Pieśni, podania, baśnie, zwyczaje i przesady ludu z Mazowsza Czerskiego wraz z tańcami i melodyjami*, w drukarni Karola Kowalewskiego, Warszawa 1869.
- Kukier R., *Kaszubi bytowscy. Zarys monografii etnograficznej*, Wydawnictwo Morskie, Gdynia 1968.

- Laurinkienė N., *Dangiškųjų vestuvių mitas*, „Liaudies kultura”, nr 5(182), 2018, s. 25–33.
- Laurinkienė N., *Dangus baltų mitiniame pasaulevaizdyje*, Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Vilnius 2019.
- Leeuw, van der G., *Fenomenologia religii*, Książka i Wiedza, Warszawa 1997.
- Lévy-Bruhl L., *Czynności umysłowe w społeczeństwach pierwotnych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Gdańsk 1991.
- LLD II = *Lietuvių liaudies dainynas, t. II: Vestuvinės dainos, kn. 1: Piršlybų dainos*, red. A. Jonynas, Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Vilnius.
- LLD IV = *Lietuvių liaudies dainynas, t. IV: Vestuvinės dainos, kn. 2: Sutartuvių – jaunojo išleistuvių dainos*, red. A. Jonynas, Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Vilnius.
- LLD V = *Lietuvių liaudies dainynas, t. V: Vestuvinės dainos, kn. 3: Mergvakario ir jaunojo sutiktuvių dainos*, red. A. Jonynas, Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Vilnius.
- LLD VI = *Lietuvių liaudies dainynas, t. VI: Darbo dainos, kn. 1: Rugiapjūtės, avižapjūtės ir grikių rovimų dainos*, red. A. Jonynas, Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Vilnius.
- LLD VII = *Lietuvių liaudies dainynas, t. VII: Šeimos dainos, kn. 1*, red. A. Aleksynas, Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Vilnius.
- Lord A., *Pieśniarz i jego opowieść*, Wydawnictwa UW, Warszawa 2010.
- Lorentz F., *Zarys etnografii kaszubskiej*, [w:] A. Fischer, F. Lorentz, *Zarys etnografii Kaszub*, Wydawnictwo Region, Gdynia 2020, s. 19–197.
- Łęgowski J., *Materiały etnograficzne z Pomorza Gdańskiego. Kaszuby – Kociewie – Powiśle*, Wydawnictwo Region, Gdynia 2021.
- Łuczyński M., *Bogowie dawnych Słowian. Studium onomastyczne*, Kieleckie Towarzystwo Naukowe, Kielce 2020.
- Łuczyński M., *Mity Słowian. Śladami świętych opowieści przodków*, Wydawnictwo Triglav, Szczecin 2022.
- Łyskowski I., *Pieśni gminne i przysłowia ludu polskiego w Prusach Zachodnich*, Nakładem J. Chociszewskiego, Gniezno 1907.
- Maciewicz M., *Wianki i wieńce w kulturze ludowej – symbolika i magia. Zarys problematyki*, „Rocznik Przemyski”, t. 57, 2021, s. 57–74. <https://doi.org/10.4467/24497363RPLJ.21.005.14628>
- Maj M., *Rola daru w obrzędzie weselnym*, Ossolineum, Wrocław 1986.
- Mleczek J., *Bułgarskie pieśni łazarskie: próba systematyki pieśni obrzędowych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2007.
- Mleczek J., *Tradycyjny bułgarski obrzęd weselny. Studium etnolingwistyczne*, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2018.
- Modzelewska K., *Barbarzyńska Europa*, Wydawnictwo ISKRY, Warszawa 2004.
- Moszyński K., *Kultura ludowa Słowian, cz. II: Kultura duchowa*, Polska Akademia Umiejętności, Kraków 1934.
- Odyniec W., *Życie i obyczaje ludu pomorskiego w XVII i XVIII w.*, Wydawnictwo Morskie, Gdynia 1966.
- Odyniec W., *Kaszubskie obrzędy i obyczaje: wstęp do etnografii historycznej Kaszub w XV–XVII wieku*, Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie, Gdańsk 1985.
- Olszewski M., *Świat zabobonów w średniowieczu. Studium kazania „O zabobonach” Stanisława ze Skarbimierza*, Wydawnictwo Naukowe Semper, Warszawa 2002.

Orzechowska S., „*Tyś mnie tu nie sadił, ty mnie nie będziesz żył*”. *Relacje kobiet z roślinami w folklorze polskim*, praca doktorska na prawach rękopisu, Toruń 2024.

Osinin D., 1962. *Bl'garsko narodno tvorčestvo v dvanadeset toma. T. VII. Semejno-bitovi pesni*, Bl'garski pisatel, Sofija.

Pałubicka A., *O trzech historycznych odmianach waloryzacji światopoglądowej*, „*Studia Metodologiczne*”, nr 24, 1985, s. 51–76.

Perszon J., *Na brzegu życia i śmierci. Zwyczaje, obrzędy oraz wierzenia pogrzebowe i zaduszkowe na Kaszubach*, Bernardinum, Pelplin 1999.

Pešikan-Ljuštanović Lj. Ž., *Sunce, mesec i zvezde u svadbenim pesmama Vukove zbirke. Zastupljenost i značenje*, [w:] *Il SoleLuna presso gli slavi meridionali*, red. N.J. Banjamin Edizioni dell'Orso, Alessandria 2017, s. 103–123.

Piškinaitė-Kazlauskienė L., *Bitės lietuvių tikėjimuose ir papročiuose*, „*Lituanistica*”, nr 1, 1992, s. 50–72.

Pitulić V., *Sunce i mesec u narodnim umotvorinama sa Kosova i Metohije*, [w:] *Il SoleLuna presso gli slavi meridionali*, red. N.J. Banjamin Edizioni dell'Orso, Alessandria 2017, s. 123–148.

Piwowar J., *O sposobach opisu funkcji prefiksów „o-” i „ob(e)-” we współczesnej praktyce leksykograficznej*, „*Prace Językoznawcze*”, nr 3/2001, s. 93–106.

Podlasie I = Bielawski L., red., *Polska pieśń i muzyka ludowa. Źródła i materiały, t. V: Podlasie, cz. I: Pieśni i obrzędy doroczne*, IS PAN, Warszawa 2016.

Poloček F., red., *Slovenské Ludové Piesne*, t. II, Vydavateľstvo Slovenskej Akadémie Vied, Bratislava 1952.

Razauskas D., *Iš baltų mitinio vaizdų juodraščių: Saulė*, „*Liaudies kultūra*”, nr 144, 2012/2013, s. 16–41.

Razauskas-Daukintas D., *Blindė: medis-moteris mitologijoje (ir vienos paplitusios nešvankybės kilmė)*, Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Vilnius, 2020.

Rėza L., *Lietuvių liaudies dainos*, Valstybinės grožinės literatūros leidykla, Vilnius 1958.

Roger J., *Pieśni Ludu Polskiego w Górnym Szląsku*, H. Skutsch, Wrocław 1880.

Rokosz T., *Obrzęd sobótkowy. Tradycja i jej transformacje (studium etnokułturowe)*, PTL, Wrocław/Siedlce 2016.

Rudalevičiūtė R., *Našliai ir našlaičiai lietuvių liaudies dainose ir raudose*, praca magisterska na prawach rękopisu, Kaunas 2008.

Šaraja V., *Ujaŭlenni pra siratu ŭ tradycyjnaj kul'tury belarusaŭ: asablivasci vyvučennja i perspektyvy dasledavannja*, „*Acta Albaruthenica*”, nr 20, 2020, s. 67–85.
<https://doi.org/10.32612/uw.18988091.2020.20.pp.67-85>

Šėjn P.V., *Velikoruss v svoih pesnjah, obrjadah, obyčajah, verovanijah, skazkah, legendah. Tom I*, Tip. Imp. Akad. Nauk, Sankt Petersburg 1898.

Šėjn P.V., *Belorusskie narodnye pesni, s otnosjaščimisja k nim obrjadami, obyčajami i sueverijami: s priloženiem slovarja i grammatičeskikh primečanij*, Ttipografija Majkova, Sankt Petersburg 1874.

SG I = Sychta B., *Słownik gwar kaszubskich na tle kultury ludowej, t. I*, Komitet Językoznawstwa Polskiej Akademii Nauk, Gdańskie Towarzystwo Naukowe, Wrocław 1967.

SG II = Sychta B., *Słownik gwar kaszubskich na tle kultury ludowej, t. II*, Komitet Językoznawstwa Polskiej Akademii Nauk, Gdańskie Towarzystwo Naukowe, Wrocław 1968.

SG III = Sychta B., *Słownik gwar kaszubskich na tle kultury ludowej, t. III*, Komitet Językoznawstwa Polskiej Akademii Nauk, Gdańskie Towarzystwo Naukowe, Wrocław 1969.

SG IV = Sychta B., *Słownik gwar kaszubskich na tle kultury ludowej, t. IV*, Komitet Językoznawstwa Polskiej Akademii Nauk, Gdańskie Towarzystwo Naukowe, Wrocław 1970.

SG V = Sychta B., *Słownik gwar kaszubskich na tle kultury ludowej, t. V*, Komitet Językoznawstwa Polskiej Akademii Nauk, Gdańskie Towarzystwo Naukowe, Wrocław 1972.

SG VI = Sychta B., *Słownik gwar kaszubskich na tle kultury ludowej, t. VI*, Komitet Językoznawstwa Polskiej Akademii Nauk, Gdańskie Towarzystwo Naukowe, Wrocław 1973.

SG VII = Sychta B., *Słownik gwar kaszubskich na tle kultury ludowej, t. VII*, Komitet Językoznawstwa Polskiej Akademii Nauk, Gdańskie Towarzystwo Naukowe, Wrocław 1976.

Sinkevičius R., *Auksinių šakų ir vainikėlio motyvai latvių mitologinėse dainose apie Saulės dukros vestuves*, „Tautosakos darbai”, nr 60, 2020, s. 60–78.

Sliužinskas R., *Lietuvių ir lenkų liaudies dainų sasojos*, Klaipėdos Universiteto Leidykla, Klaipėda 2006.

Stomma L., *Rytual pokładzin w Polsce. Analiza strukturalna*, „Etnografia Polska”, t. 19, nr 1, 1975, s. 51–64.

Stomma L., *Mit Alkmeny*, „Etnografia Polska”, t. 20, nr 1, 1976, s. 99–110.

Suchocki J., *Mitologia bałtyjska*, Wydawnictwo Artystyczne i Filmowe, Warszawa 1991.

Sumcov N.F., *Simbolika slavyjanskih obrjadov*, Izdatel'skaja firma Vostočnaja literatura, RAN, Moskva 1996.

Tacina J., *Pieśni ludowe Śląska Opolskiego*, Instytut Śląski w Opolu, Katowice 1963.

Tetnzer F., *Die Slawen in Deutschland*, Friedrich Vieweg und Sohn, Braunschweig 1902.

Thomas W., Znaniecki F., *Chłop polski w Europie i Ameryce*, t. 1: *Organizacja grupy pierwotnej*, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Warszawa 1976.

Tolstaja S.M., red., *Slavyjanskie drevnosti: Ètnolingvističeskij slovar'*, t. 1–5, Institut slavyjanovedenija Rossijskoj akademii nauk, Moskva 1995–2012.

Tolstoj N.I., *Jazyk i narodnaja kul'tura. Očerki po slavyjanskoj mifologii i ètnolingvistike*, Indrik, Moskva 1995.

Tonkov B.A., *Fol'klor Voronežskoj oblasti*, Voronežskoe oblastnoe knigoizdatel'stvo, Voronež 1949.

Treder J., *Frazeologia kaszubska a wierzenia i zwyczaje na tle porównawczym*, Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej, Wejherowo 1989.

Treder J., *Kaszubi. Wierzenia i twórczość ze Słownika Sychty*, Oficyna CZEC, Kartuzy 2009.

Trinkūnas J., *Vainiko simbolika baltų kultūroje*, [w:] *Senovės baltų simboliai*, red. A. Gaižutis, Mintis, Vilnius 1992, s. 165–171.

Uspienski B., *Historia i semiotyka, słowo/obraz/terytoria*, Gdańsk 1998.

Vaiškūnas J., *Saulės ir Mėnulio simbolika baltų pasauležiūroje*, [w:] *Senovės baltų simboliai*, red. A. Gaižutis, Mintis, Vilnius 1992, s. 131–148.

Vaivods J., red., *Latvieša lielā dziesmu klade*, Mūzika Baltika, Rīga 2013.

Veleckaja N., *Jazyčeskaja simvolika slavyjanskih arhaičeskich ritualov*, Moskva, Nauka 1978.

Vėlius N., *Senovės baltų pasauležiūra. Struktūros bruožai*, Mintis, Vilnius 1983.

Vinogradova L.N., *Zimnjaja kalendarnaja poëzija zapadnyh i vostočnyh slavyjan. Genezis i tipologija koljadovanija*, Nauka, Moskva 1982.

VP = Berezovs'kij I.P., red., *Vesil'ni pisni. Narodna tvorčist'*, Vidavnictvo «Dnipro», Kijiv 1988.

Wagner R., *The Invention of Culture*, The University of Chicago Press, Chicago 1981.

Zawistowicz-Adamska K., *Zawarcie małżeństwa przez kupno w polskich obrzędach weselnych ze szczególnem uwzględnieniem roli orszaku pana młodego*, nakł. Polskiej Akademii Umiejętności, Kraków 1929.

Zelenin D., *Totemičeskij kul't derevyjev u russkih i u belorusov*, [w:] *idem, Izbrannye trudy: stat'i po duhovnoj kul'ture 1917–1934*, Indrik, Moskva 1999, s. 192–225.

Živkok, T., *B'lgarskata koledarska blajuslovija*, „Izvestija na Etnografski ja Institut i Muze ja BAN”, t. XV, 1974, s. 55–89.

ZP = A. Gurski, red., *Belaruskaja narodnaja tvorčasc'. Zimovyja pesni*, Nauka i tēhnika, Minsk 1975.

Żyłko B., *Semiotyka kultury*, słowo/obraz/terytoria, Gdańsk 2009.

Jovanović B., *Duh paganskog nasleđa: u srpskoj tradicionalnoj kulturi*, Narodna knjiga, Beograd 2006.

Lipiński Dawid

Klasyfikacja funkcjonalna istot mitycznych typu złe duchy z wierzeń kaszubskich

Animalogic. 2023.09.29. Great Eared Nightjar: The Dragon Bird. <https://www.youtube.com/watch?v=UeZTtyFty6s>; (dostęp: 14.09.2025 r.).

Aziz S., 1983, Wierzenia demonologiczne ludności kaszubskiej okolic Bytowa, „Łódzkie Studia Etnograficzne”, nr 25, s. 15-34.

Baranowski B., 2019, W kręgu upiorów i wilkołaków, Wydawnictwo Replika, Poznań.

Bylina S., 2002, Chrystianizacja wsi polskiej w schyłku średniowiecza, Instytut Historii PAN, Warszawa.

Ceynowa F., 1867. Skôrb Kaszëbsko-słowjnskje mové, ks. I, z. 2, F. Cenôva, Świecie.

Černy A., 1901, Istoty mityczne Serbów Łużyckich, przeł. B. Grabowski, Drukarnia Rubieszewskiego i Wrotnowskiego, Warszawa.

Derdowski H.J., 2007, Ò panu Czôrlinšczim, co do Pùcka pò sēcë jachôł, Instytut Kaszubski, Gdańsk.

Dłużewska S., Ludowa wiedza medyczna ludności kaszubskiej okolic Bytowa, „Łódzkie Studia Etnograficzne”, nr 25, 1983, s. 35-58.

Dźwigoł R., 2004, Polskie ludowe słownictwo mitologiczne, Wydaw. Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków.

Fischer A., 2020, Kaszubi na tle etnografii polski - studium porównawcze, [w:] F. Lorentz, A. Fischer, Zarys etnografii Kaszub, Wydawnictwo Region, Gdynia, s. 195-332.

Gieysztor A., 2006, Mitologia Słowian, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323525486>

Gulgowski I., 2012, O nieznanym ludzie w Niemczech. Przyczynek do ludoznawstwa i krajoznawstwa Kaszub, Instytut Kaszubski, Gdańsk.

Guriewicz A., 1987, Problemy średniowiecznej kultury ludowej, PIW, Warszawa.

Hilferding A., 1965, Ostatki Słowian na południowym brzegu bałtyckiego morza, [w:] O. Kolberg, Pomorze, Polskie Wydawnictwo Muzyczne, Kraków, s. 305-452.

Hugo V., 1842, Le Rhin, H.L. Delloye, Paris.

Karnowski J., 2011, Dramaty, Instytut Kaszubski, Gdańsk.

Knoop O., 1895, Podania i opowiadania z Wielkiego Ks. Poznańskiego, „Wisła”, nr 9, s. 305-344.

Knoop O., 2020, Legendy pomorskie, Wydawnictwo Region, Gdynia.

- Kolberg O., 1965, Pomorze, Polskie Wydawnictwo Muzyczne, Kraków.
- Koprowska-Głowacka A., 2021, Legendy z Kociewia i Borów Tucholskich, Instytut Kaszubski, Gdańsk.
- Kowalski A.P., Rychło M., Witeczak K.T., 2024, Przekaz Al-Dżahiza o wierzeniach Słowian. Folklorystyka w badaniach nad prasłowiańską mitologią, "Slavia Antiqua", nr 65, s. 37-45. <https://doi.org/10.14746/sa.2024.65.3>
- Kowalski P., 2000, Zwierzoczekoupiory, wampiry i inne bestie, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.
- Kowalski P., 2007, O ryzyku jedzenia warzyw, ze szczególnym uwzględnieniem spożywania sałaty, [w:] idem, O jednorożcu, Wieczerniku i innych motywach mniej lub bardziej ważnych, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, s. 187-208.
- Krzyżanowski J., 1963, Polska bajka ludowa w układzie systematycznym, t. II, Zakład Narodowy im. Ossolińskich. Wydaw. PAN, Wrocław.
- Kukier R., 1968, Kaszubi bytowscy, Wydawnictwo Morskie, Gdynia.
- Kukier R., 1974, O demonach sporzących dobytek w tradycyjnej kulturze ludowej ziem Pomorza, "Koszalińskie Zeszyty Muzealne", nr 4, s. 163-187.
- Labuda A., 2012, Bògowie i dèchë naj przodków (przëłożënk do kaszëbsczi mitologii), Biblioteka Publiczna Gminy Wejherowo im. Aleksandra Labudy, Bolszewo.
- Labuda G., 1979, Mitologia i demonologia w słownictwie, w bajkach, baśniach i legendach kaszubskich, [w:] Materiały Ogólnopolskiej Sesji Naukowej pt. "Świat baśni, bajek i legend kaszubskich" (7-8 VI 1976), red. K. Makowska, Wejherowo, s. 5-63.
- Linkner T., 1996, Heroiczna biografia Remusa, Oficyna Czac, Gdańsk.
- Lipiński D., 2023, O wierzeniach ludowych Kociewiaków w świetle "Słownictwa kociewskiego na tle kultury ludowej", [w:] Ks. Bernard Sychta. Człowiek nauki, kultury i kościoła, red. B. Wiśniewski, Wydawnictwo "Bernardinum", Pelplin, s. 101-116.
- Lipiński D., 2025, Polne istoty mityczne w wierzeniach Pomorzan. Analiza strukturalna, [w:] Ludowe źródła kultury, t. 1: Religijność, red. D. Kalinowski, A. Stachowiak, Uniwersytet Pomorski w Słupsku, Słupsk, s. 49-67.
- Lipiński D. w druku a. Bliżej nieokreślone istoty mityczne w wierzeniach Kaszubów.
- Lipiński D. w druku b. Pomorskie nazwiska równe imionom istot mitycznych, [w:] Wielkie Pomorze. Rody i Rodziny.
- Lipiński D., Lipiński T., 2025, Smoki w wierzeniach Kaszubów na tle słowiańskim, [w:] Fantastyczne stwory i bestie w dziejach i kulturze od antyku po czasy najnowsze, red. M. Wójcik, J. Sobel, Wydawnictwo Księgarnia Akademicka, Wrocław, s. 111-148. <https://doi.org/10.12797/9788383682266.05>
- Lorentz F., 2020, Zarys etnografii kaszubskiej, [w:] F. Lorentz, A. Fischer, Zarys etnografii Kaszub, Wydawnictwo Region, Gdynia, s. 17-194.
- Łęgowski J., 2021, Materiały etnograficzne z Pomorza Gdańskiego. Kaszuby-Kociewie-Powisłe, Wydawnictwo Region, Gdynia.
- Marczewska M., 1999, Wierzba - drzewo diabelskie (z rozważań nad ludowym językowym obrazem drzewa), "Kieleckie Studia Filologiczne", nr 13, s. 67-79.
- Moszyński K., 1934, Kultura ludowa Słowian, cz. II, z. 1, Polska Akademia Umiejętności, Kraków.
- Di Nola A.M., 2004, Diabeł, Universitas, Kraków.
- Odyniec W., 1966, Życie i obyczaje ludu pomorskiego w XVII i XVIII wieku, Wydawnictwo Morskie, Gdynia.
- Odyniec W., 1985, Kaszubskie obrzędy i obyczaje, Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie. Oddział Miejski, Gdańsk.

Pełka L., 2020, Polska demonologia ludowa, Wydawnictwo Replika, Poznań.

Piotrowski R., 2024, Diabeł tkwi w szczegółach. Znaki świata nadprzyrodzonego w życiu codziennym wsi polskiej XIX i początku XX wieku, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń. <https://doi.org/10.12775/978-83-231-6035-9>

Popowska-Taborska H., 2006, O kaszubskim kuka i całej diableskiej rodzinie, [w:] eadem, Szkice z kaszubszczyzny, Instytut Kaszubski, Gdańsk, s. 335-338.

Propp W., 2011, Morfologia bajki magicznej, przeł. P. Rojek, Zakład Wydawniczy "Nomos", Kraków.

Roppel L., 1963, Rokitnik, "Biuletyn Zrzeszenia Kaszubskiego", z. 3, s. 38-40.

Rożek M., 2021, Diabeł w kulturze polskiej, Wydawnictwo Replika, Poznań.

Samp J., 2000, Pieniądz magiczny w kaszubskich wierzeniach na temat zmarłych, [w:] Pieniądz w literaturze i teatrze, red. J. Bachórz, Pracownia Impuls, Sopot.

Stelmachowska B., 2026, Rok obrzędowy na Pomorzu, Wydawnictwo Region Jarosław Ellwart, Gdynia.

Stomma L., 1986, Antropologia kultury wsi polskiej XIX w., Instytut Wydawniczy PAX, Warszawa.

Sychta B., 1957, Kaszubskie nazwy diabła (wyjątki ze Słownika Kaszubskiego), "Język Polski", nr 37, s. 28-44.

Thomas W.I., Znaniecki F., 1976, Chłop polski w Europie i Ameryce, t. 1: Organizacja grupy pierwotnej, przeł. M. Metelska, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Warszawa.

Treder J., 1989, Frazeologia kaszubska a wierzenia i zwyczaje na tle porównawczym, MPiMKP: TPZW, Wejherowo.

Wasilewski J.S., 2020, Tabu, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.

Wróblewska V., 2024, Tabu w polskiej bajce ludowej. Studium folklorystyczne, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń. <https://doi.org/10.12775/978-83-231-5999-5>

Gołąbek Rafał

Wzajemna zrozumiałość języków jako jedno z kryteriów uznania kodu językowego za odrębny język lub dialekt: przypadek słowackiego i kaszubskiego

Auer P., Europe's sociolinguistic unity, or: a typology of European dialect/standard constellations, [w:] Perspectives on Variation: Sociolinguistic, Historical, Comparative, red. N. Delbecque, J. van der Auwera, D. Geeraerts, De Gruyter Mouton, Berlin/New York 2005, s. 7-42.
<https://doi.org/10.1515/9783110909579.7>

Avgustinova T., Klakow D., Köhler J., Waibel A., 'On the Role of Mutual Intelligibility in Dialect Clustering'. Proceedings of the LREC Workshop on Language Technology for Cultural Heritage, Marrakech 2008, s. 33-40.

Baker P., Steinberg D., Language and Society, Pearson Education, Harlow 2001.

Blommaert J., The Sociolinguistics of Globalization, Cambridge University Press, Cambridge 2010.
<https://doi.org/10.1017/CBO9780511845307>

Bloothoof G., Heeringa W., van der Harst S., Wieling M., Measuring Mutual Intelligibility Between Closely Related Languages, "Journal of Quantitative Linguistics", 21(3), 2014, s. 217-238.

Boryś W., Popowska-Taborska H., Słownik etymologiczny kaszubszczyzny. Tom 1: A-Č, Sławistyczny Ośrodek Wydawniczy, Warszawa 1994.

Crystal D., The Cambridge Encyclopedia of the English Language, Cambridge University Press, Cambridge 1995.

Dołowy-Rybińska N., Języki i kultury mniejszościowe w Europie: Bretończycy, Łużyczanie, Kaszubi, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2011.

<https://doi.org/10.31338/uw.9788323513926>

Dołowy-Rybińska N., Nauczanie języka kaszubskiego. Wokół ideologii języków kolateralnych, "Slavia Occidentalis", 78(1)-79(1), 2023, s. 25-40. <https://doi.org/10.14746/so.2021/2022.78-79.3>

Gooskens C., The Contribution of Linguistic Factors to the Intelligibility of Closely Related Languages, "Journal of Multilingual and Multicultural Development", 28(6), 2007, s. 445-467.

<https://doi.org/10.2167/jmmd511.0>

Gooskens C., van Heuven V.J., Golubović J., Schüppert A., Swarte F., Voigt S., 'Mutual intelligibility between closely related languages in Europe', International Journal of Multilingualism, 15(2), 2018, s. 169-193. <https://doi.org/10.1080/14790718.2017.1350185>

Gunkel L.D., Gattnar A., Linguistische Grundlagen der Dialektklassifikation, [w:] Sprachgeographie digital: Die neue Generation der Sprachatlanten, red. A. Lameli, R. Kehrein, S. Rabanus, Universitätsverlag Winter, Heidelberg 2007, s. 65-85.

Heller M., Bilingualism as ideology and practice, [w:] Bilingualism: A social approach, red. M. Heller, 2007, s. 1-22. https://doi.org/10.1057/9780230596047_1

Jabłoński A., Język kaszubski jako element narodotwórczy, "Postscriptum Polonistyczne", 1(23), 2019, s. 45-56. https://doi.org/10.31261/PS_P.2019.23.04

Kloss H., Abstand Languages' and 'Ausbau Languages, "Anthropological Linguistics", t. 9, nr 7, 1967, s. 29-41.

Makurat-Snuzik H., Problemy przekładu na język zdominowany, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2019.

Matthews S., Language Typology and Syntactic Description: Volume 1 - Clause Structure, Cambridge University Press, Cambridge 2003.

Mazur J., Dialekty, [w:] Język polski, red. S. Gajda, Opole 2001, s. 403-421.

Popowska-Taborska H., Język kaszubski na tle innych języków słowiańskich, [w:] Języki mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce, red. H. Popowska-Taborska, Wydawnictwo DiG, Warszawa 1999, s. 77-91.

Treder J., Język kaszubski - między dialektem a językiem, [w:] Kaszubi - kultura - język - tożsamość, red. T. Linkner, Gdańsk 1997, s. 55-67.

Treder J., Studia kaszubskie, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2005.

Treder J., Kaszubszczyzna - od dialektu do języka, [w:] 70 lat współczesnej polszczyzny. Zjawiska - Procesy - Tendencje. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Janowi Mazurowi, red. A. Dunin-Dudkowska, A. Małyska, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2013, s. 421-438.

Trudgill P., Sociolinguistics: An Introduction to Language and Society, Penguin Books, London 2000.

Stieber Z., Popowska-Taborska H. red., Atlas językowy kaszubszczyzny i dialektów sąsiednich, Ossolineum, Wrocław (1964-1978), tom wstępny, t. 1-15.

Sychta B., Słownik gwar kaszubskich na tle kultury ludowej, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław (1967-1976), t. 1-7.

Weinreich M., Languages in Contact: Findings and Problems, Mouton, Haga 1953.

Wicherkiewicz T., Regionalne języki kolateralne Europy - porównawcze studia przypadku z polityki językowej, Wydawnictwo Rys, Poznań 2014.

Zieniukowa J., Zagadkowa kaszubszczyzna. Studia o kaszubskim języku regionalnym. Gdańsk: Instytut Kaszubski, Instytut Slawistyki Polskiej Akademii Nauk, Warszawa 2018.

Jabłoński Artur

Rys wielojęzyczności w kaszubskiej szkole podstawowej Naja Szkòła w Wejherowie. Analiza portretów językowych uczniów i wywiadów z nauczycielami

Anthonissen Ch., 2022, Profiles of Multilingualism: An Analysis of Language Biographies and Linguistic Repertoires of University Students, [w:] Speaking Subjects in Multilingualism Research: Biographical and Speaker-centred Approaches, red. J. Purkardhofer, Mi-Cha Flubacher, Description: Bristol, Jackson: Multilingual Matters, [2022] | Series: Researching Multilingually: 7, s. 65-90. <https://doi.org/10.2307/jj.22679781.10>

Busch B., 2014, Building on heteroglossia and heterogeneity: The experience of a multilingual classroom, [w:] Heteroglossia as Practice and Pedagogy, red. A. Blackledge, A. Creese, Springer, New York, s. 21-40. https://doi.org/10.1007/978-94-007-7856-6_2

Busch B., 2018, The language portrait in multilingualism research: Theoretical and methodological considerations, "Working Papers in Urban Language and Literacies", 236.

Busch B., 2022, Children's Perception of their Multilingualism, [w:] The Cambridge Handbook of Childhood Multilingualism, red. A. Stavans, U. Jessner, Cambridge University Press, Cambridge, s. 215-234. <https://doi.org/10.1017/9781108669771.012>

Fishman J., 1967, Bilingualism with and without diglossia. Diglossia with and without bilingualism, "The Journal of Social Issues", vol. 23, nr 2. <https://doi.org/10.1111/j.1540-4560.1967.tb00573.x>

Fishman J., 1997, Reversing language shift: theoretical and empirical foundations of assistance to threatened languages, Multilingual Matters, Clevedon.

Fishman J., 2000, Can Threatened Languages Be Saved?, Multilingual Matters, Clevedon. <https://doi.org/10.21832/9781853597060>

Jabłoński A., 2025, Doświadczenie wielojęzyczności w biografiiach mieszkańców Północnych Kaszub. Projekt Multiling-Hist na półmetku, "Zapiski Puckie/Pùcczë Skriblëñë", nr 24/2025.

Muller S., 2022, Visual silence in the language portrait: analysing young people's representations of their linguistic repertoires, "International Journal of Bilingual Education and Bilingualism", 25:10, s. 344-365. <https://doi.org/10.1080/13670050.2022.2072170>

Ustawa o MNiE oraz o języku regionalnym z dnia 6 stycznia 2005 r., Dz.U. 2005 Nr 17 poz. 141

Klebba Mateusz

Przekład aktu normatywnego na język kaszubski – trudności i interpretacje na przykładzie translacji Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej dokonanej przez Danutę Pioch

Biel Ł., *Thumaczenie prawa unijnego a centralne pojęcia przekładoznawstwa*, „Między Oryginałem a Przekładem” 2016, nr 1, s. 105–117. <https://doi.org/10.12797/MOaP.22.2016.31.06>

Gołąbek E., *Wielki słownik polsko-kaszubski*, t. I–IV, Wydawnictwo Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego, Gdańsk 2012–2013.

Jabłoński M., *Normatywne podstawy ochrony praw mniejszości – wybrane zagadnienia*, [w:] *Aktualne problemy ochrony wolności i praw mniejszości w Polsce i na świecie*, red. J. B. Banach-Gutierrez, M. Jabłoński, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 2017, s. 17.

Kaszubszczyzna/Kaszëbizna, [w:] *Najnowsze dzieje języków słowiańskich*, red. E. Breza, Uniwersytet Opolski. Instytut Filologii Polskiej, Opole 2001.

Makurat-Snuzik H., *Problemy przekładu na język zdominowany. Obcość w tłumaczeniu rozpatrywana w kontekście nierównej pozycji języka wyjściowego i docelowego na przykładzie translacji dzieł literatur słowiańskich na język kaszubski*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2019.

Makùrôt H., *Gramatika kaszëbsczégò jãzëka*, Wydawnictwo Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego, Gdańsk 2016.

Nawacki N., Nawacka J., *Z obserwacji nad kontekstowym rozumieniem tekstu prawnego jako podstawą translacji*, „Acta Polono-Ruthenica” 2007, nr 12, s. 145–159.

Òbracht-Prondzyńszci C., Pòmierskô J., Grzãdzëcczi Ł., *Kaszëbi w III RP. Pòlitika – prawò – edukacjô – juwernota*, Wydawnictwo Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego, Gdańsk 2019.

Obracht-Prondzyński C., Grzędzicki Ł., *Spółeczność kaszubska wobec ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz języku regionalnym*, [w:] *Spółeczność kaszubska w procesie przemian, kultura, tożsamość, język*, Zespoły senackie, 2012, z. 12, red. K. Kleina, C. Obracht-Prondzyński, Senat RP, Warszawa 2012.

Obracht-Prondzyński C., *Historia Kaszubów w dziejach Pomorza. Dzieje najnowsze (po 1945 r.)*, t. V, Instytut Kaszubski, Gdańsk 2019.

Obracht-Prondzyński C., *Kaszubi: między dyskryminacją a regionalną podmiotowością*, Instytut Kaszubski, Gdańsk 2002.

Obracht-Prondzyński C., *Zjednoczeni w idei. Pięćdziesiąt lat działalności Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego (1956–2006)*, Wydawnictwo Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego, Gdańsk 2006.

Popowska-Taborska H., *Szkice z kaszubszczyzny. Dzieje badań. Dzieje języka. Zabytki. Etymologie*, Gdańskie Towarzystwo Naukowe, Gdańsk 2006.

Ramułt S., *Słownik języka pomorskiego, czyli kaszubskiego*, Wydawnictwo Region, Gdynia 2017.

Sychta B., *Słownik gwar kaszubskich na tle kultury ludowej*, t. I–VII, Ossolineum, Wrocław–Warszawa–Kraków 1967–1976.

Trepczyk J., *Słownik polsko-kaszubski*, t. I–II, Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie, Gdańsk 1994.